

การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

พฤษภาคม 2556

การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

พฤษภาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

พฤษภาคม 2556

พิชญ์นรี พัทธ์อวกาศ. (2556). การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ
ปริญญาโท กศม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
คณะกรรมการควบคุม: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา สุธรรมรักษ์,
รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนางรงค์.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวมและในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรม
จริยธรรม และด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล จำแนกตามตัวแปร ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
และลักษณะการอบรมเลี้ยงดู กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ชั้นปีที่ 2-4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน
256 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนน
เฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบความ
แตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ่

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษามีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือโดยรวมและ
ในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ต่างกัน มีคุณลักษณะ
ของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้าน พบว่า นักศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ต่างกัน มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ด้านคว ามรู้ความสามารถและด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านคุณธรรมจริยธรรมไม่พบความแตกต่าง
3. นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะ
ของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน
4. นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในลักษณะที่
แตกต่างกัน มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

A STUDY OF THE CHARACTERISTICS OF NURSING STUDENTS
OF THE ROYAL THAI NAVY COLLEGE

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in High Education
at Srinakharinwirot University

May 2013

Pitchnaree Pitakavakath. (2013). *A Study of the Characteristics of Nursing Students of the Royal Thai Navy College*. Master Thesis, M.Ed. (Higher Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committees : Asst.Prof.Dr. Suchada Suthummaraksa, Assoc.Prof.Dr.Achara Wattananarong.

The purposes of this research were to study the characteristics of nursing students of the Royal Thai Navy College in overall and each of the three aspects: knowledge, moral and virtue, and nursing performance skills and to compare the characteristics of nursing students of the Royal Thai Navy College with different classes, academic achievement, and parenting styles. The sample of the study consisted of 256 second to fourth year students of the Bachelor of Nursing Science Program in the academic year of 2012. The instrument used for collecting data was a Likert five - point rating scale questionnaire with 66 items. Statistical procedures used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, one way analysis of variance and Scheffe's test.

The results of the study were as follows:

1. The characteristics of nursing students of the Royal Thai Navy College in overall and each aspect were at the high level.
2. Nursing students with different classes held a statistically significant different in overall aspect of the characteristics of nursing students of the Royal Thai Navy College at .05 level. When considering the characteristics of nursing students of the Royal Thai Navy College in each aspect, it was found that there were a statistically significant different in the aspect of knowledge and nursing performance skills at .05 level. There was no significant different of the characteristics of nursing students of the Royal Thai Navy College in the aspect of moral and virtue.
3. Nursing students with different academic achievement had no significant different in overall and each aspect of the characteristics of nursing students of the Royal Thai Navy College.
4. Nursing students with different parenting styles had no significant different in overall and each aspect of the characteristics of nursing students of the Royal Thai Navy College.

ปริญญาานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ

ของ

พิชญ์นรี พิทักษ์อวกาศ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่งหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ. 2556

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ที่ปรึกษาหลัก

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์)

(อาจารย์ ดร.สุวพร ตั้งสมรพงษ์)

..... ที่ปรึกษาร่วม

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อัฉรา วัฒนางรงค์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อัฉรา วัฒนางรงค์)

..... กรรมการ

(พลเรือตรีหญิง ดร.อนงค์นุช ภูยานนท์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาบัตรฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ สุธรรมรักษ์ ประธานควบคุมปริญญาบัตร รองศาสตราจารย์ ดร.อัฉรา วัฒนางรงค์ กรรมการควบคุมปริญญาบัตร อาจารย์ ดร.สุวพร ตั้งสมวรวงษ์ และพลเรือตรีหญิง ดร.อนงค์นุช ภูยานนท์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อให้ปริญญาบัตรฉบับนี้ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.อรุณพ โพธิสุข อาจารย์ ดร.สุวพร ตั้งสมวรวงษ์ อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลคู นาวาเอกหญิง ดร.ธนพร แย้มสุดา และนาวาอากาศโทหญิง ดร.วิลาวรรณ เทียนทอง ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณนาวาโทหญิงสุวพักตร์ เวศม์วิบูลย์ หัวหน้าฝ่ายวิจัยและวิเทศสัมพันธ์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ผู้วิจัยในการติดต่อประสานงานกับนักศึกษาในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาการอุดมศึกษาที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และ ประสทธิประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย รวมทั้งประสบการณ์ต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้เรียนรู้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา และขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ ที่ไม่สามารถกล่าวนามในนี้ได้ทั้งหมด ที่คอยให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยในด้านต่างๆ และเป็นกำลังใจให้เสมอมา

ขอขอบคุณนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพยิ่งสำหรับคุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้อบรมสั่งสอน สันนิษฐานให้ความช่วยเหลือในการศึกษา และทำให้ผู้วิจัยทำปริญญาบัตรฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

พิชญ์นรี พิทักษ์อวกาศ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ตัวแปรที่ศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
สมมติฐานในการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความหมายและความสำคัญของคุณลักษณะ.....	10
แนวคิดและหลักการในการพัฒนาคุณลักษณะนิสิตนักศึกษา.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา.....	14
คุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันอุดมศึกษา.....	21
การจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ.....	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	32
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล.....	34
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	54
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	54
วิธีดำเนินการวิจัย.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
สรุปผลการวิจัย.....	55
การอภิปรายผล.....	55
ข้อเสนอแนะ.....	61
บรรณานุกรม.....	63
ภาคผนวก.....	69
ภาคผนวก ก.....	70
ภาคผนวก ข.....	72
ภาคผนวก ค.....	76
ภาคผนวก ง.....	78
ภาคผนวก จ.....	82
ภาคผนวก ฉ.....	93
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	97

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา.....	37
2 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวมและในแต่ละด้าน	38
3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ด้านความรู้ความสามารถ เป็นรายชื่อ.....	39
4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นรายชื่อ.....	41
5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล เป็นรายชื่อ.....	43
6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา	46
7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน.....	47
8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามลักษณะ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว.....	48
9 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา.....	49
10 การทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายชื่อ.....	50
11 การทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล กองทัพเรือ ด้านความรู้ความสามารถ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายชื่อ.....	50
12 การทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล กองทัพเรือ ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายชื่อ.....	51
13 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	52
14 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว.....	53

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สถานศึกษาเป็นสถาบันหนึ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อสังคม เพื่อทำให้มนุษย์เกิดการพัฒนามีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์และต่อยอดความรู้อย่างเป็นระบบ ดังที่นัก การศึกษาได้กล่าวไว้ว่า “มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่สอนและถ่ายทอดความรู้ให้แก่เยาวชนและผู้เรียน พร้อมทั้งทำหน้าที่รวบรวม สังเคราะห์ วิเคราะห์ สร้างและเผยแพร่ “ความรู้” ผ่านกระบวนการศึกษาวิจัยโลกในอดีต สิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ผลที่สังคมควรได้รับจากมหาวิทยาลัยคือ “บัณฑิต” ที่มีความรู้ สามารถเข้าสู่ชีวิตการทำงาน เป็นพลเมืองที่ได้รับการขัดเกลาทางสังคมและวัฒนธรรมมาเป็นอย่างดี ส่วนความรู้และองค์ความรู้ที่เป็นผลิตผลจากมหาวิทยาลัยนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางเศรษฐกิจแล้ว ยังจะต้องช่วยนำพาสังคมไปสู่ความเป็นอารยประเทศอย่างยั่งยืน” (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2551: 2)

ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งนักวิชาการได้วิเคราะห์ไว้ว่า กฎหมายฉบับนี้มุ่งที่จะเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวิธีการจัดการศึกษาของประเทศ เพื่อยกระดับผู้เรียนให้สูงขึ้น ดังมาตรฐาน ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาที่สูงมากในลักษณะอุดมคติ เมื่อเทียบกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาและคุณภาพของคนไทยในปัจจุบัน ดังนั้นการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขปรัชญา เวสารัชช 2545: 75)

การศึกษาในระดับปริญญา มีการจัดการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มหาวิทยาลัยสงฆ์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน ซึ่งการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 สาย (Program) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 21-23) ดังนี้

1. สายวิชาการ (Academic Program) มีจุดเน้นในการผลิตนักวิชาการ นักวิจัย ตั้งแต่ระดับกลางขึ้นไปถึงระดับสูง ได้แก่หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตและศิลปศาสตรบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ

2. สายวิชาชีพ (Professional Program) เน้นการสร้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน การศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีในสายนี้ เป็นการศึกษาในระดับประกาศนียบัตร และประกาศนียบัตรชั้นสูง (Graduate Diploma) ในสาขาเฉพาะทาง เช่น แพทย์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ สาธารณสุขศาสตร์ หลักสูตรนิติบัณฑิต หลักสูตรของทหารและตำรวจ เป็นต้น

3. สายเทคโนโลยี (Technology Program) เน้นการผลิตนักเทคโนโลยีหรือผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยี

การจัดการศึกษาพยาบาล เป็นกระบวนการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้ เป็นบุคลากรพยาบาลที่มีความรู้ ทักษะ และจริยธรรม มีความพร้อมที่จะเป็นพยาบาลที่มีคุณภาพ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่นำไปใช้ประโยชน์ได้สูงสุด การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนจึงเป็นกระบวนการพัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความสามารถในการแก้ปัญหา และการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม อีกทั้งการพัฒนาจริยธรรมเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้คิดดี ทำดี ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการต่อสังคมและต่อตนเอง (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541: ออนไลน์)

ในการจัดการศึกษาด้านการพยาบาลของประเทศไม่ใช่ว่าสถาบันที่เปิดสอนทั้งในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ในสถาบันการศึกษาทั้งของภาครัฐและเอกชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยคริสเตียน วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เป็นต้น ซึ่งทุกสถาบันล้วนแต่ต้องยึดและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ.2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 ซึ่งได้ให้ความหมายของการปฏิบัติการพยาบาลว่า “เป็นการกระทำต่อมนุษย์ ทั้งในลักษณะของบุคคล ครอบครัว ชุมชน โดยการให้การดูแล ช่วยเหลือเมื่อเจ็บป่วย ส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และฟื้นฟูสภาพ รวมทั้งช่วยเหลือแพทย์ในการรักษาโรคโดยอาศัยหลักวิทยาศาสตร์และศิลปะการพยาบาล” ด้วยภาระหน้าที่ดังกล่าว ผู้ปฏิบัติการพยาบาลต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะอย่างเพียงพอ จึงจะให้การบริการหรือการปฏิบัติการพยาบาลที่เป็นที่พึงประสงค์ของบุคคล ชุมชน และสังคมได้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้นคุณลักษณะพยาบาลที่ผู้รับบริการคาดหวังและพึงพอใจมี ผู้ศึกษาไว้อย่างหลากหลาย จากการศึกษาศึกษาของสภาการพยาบาลที่ได้จากเอกสาร ตำรา งานวิจัย การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้รับบริการ ประชาชน พบว่าคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ ในอนาคตข้างหน้าจะมีลักษณะ (สภาการพยาบาล, 2553: ออนไลน์) ดังนี้

1. ความสามารถด้านการบริการแบบองค์รวม

2. ความสามารถด้านวิชาการ โดยมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับระบบบริการและศาสตร์อื่น ๆ มีความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพโดยเน้นวิชาใหม่ มีความรอบรู้และทันเหตุการณ์ ตลอดจนความรู้ด้านโภชนาการ รู้จักการคิดวิเคราะห์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ รู้จักคิดและตัดสินใจ สามารถเลือกว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตและแสวงหาความรู้ด้วยวิธีต่างๆ และมีทักษะการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

3. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ได้แก่ การมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความรักและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีใจรักให้บริการ การมีความสำนึกกับผิดชอบต่อสังคม มีจิตสำนึกในการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ รักตนเองและผู้อื่น

4. ความสามารถด้านการปฏิบัติการพยาบาล ได้แก่ ความสามารถในการพยาบาลเฉพาะสาขา/เฉพาะทาง มีความรู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาใดสาขาหนึ่ง ขณะเดียวกันมีความรู้ความสามารถเชิงกว้างและรอบรู้ทุกด้าน ทำให้ยืดหยุ่นสามารถทำงานแทนกันได้ มีความรู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางมากขึ้น ความสามารถที่เน้นการส่งเสริม ป้องกันและฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย (Promotion, Prevention and Rehabilitation) ความรู้ความสามารถด้านชุมชน สามารถช่วยเหลือบุคคลในครอบครัวและชุมชนได้ มีความรู้เรื่องโรคมากขึ้น สามารถตรวจรักษาเบื้องต้นและส่งต่อได้ สามารถดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม (Holistic Care) มีลักษณะการดูแลที่ครบวงจรและต่อเนื่อง เน้นกาย จิตและสังคม(Bio-Psychosocial)

อย่างไรก็ตาม คุณลักษณะดังกล่าวเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยทั่วไปเท่านั้น สถาบันการศึกษาพยาบาลแต่ละแห่งยังมีคุณลักษณะเฉพาะของตนกำหนดไว้อีกด้วย เช่น สถาบันที่สังกัดองค์กรการกุศล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข และสังกัดกระทรวงกลาโหม เป็นต้น

วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ เป็นหน่วยงานการศึกษาในสังกัดกรมแพทย์ทหารเรือและเปิดทำการสอนครั้งแรกในวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2511 โดยมีชื่อว่า “โรงเรียนพยาบาล ผดุงครรภ์ และอนามัยกองทัพเรือ” ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532 และในปี พ.ศ. 2536 สภามหาวิทยาลัยมหิดล ได้อนุมัติให้วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ เป็นสถาบันสมทบของมหาวิทยาลัยมหิดล (วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ. 2554ก: ออนไลน์) มีภารกิจในการผลิตพยาบาลวิชาชีพเพื่อให้บริการสุขภาพแก่ทหารและครอบครัว รวมทั้งประชาชนทั่วไปทั้งในภาวะปกติ อุบัติเหตุและสงคราม โดยเชื่อว่ามนุษย์เป็นบุคคลที่มีศักยภาพ และสามารถพัฒนาได้ในทุกด้าน สิ่งสำคัญในการพัฒนาบุคคลให้เจริญงอกงาม คือ ความรอบรู้ด้านวิชาการ วิชาชีพ และการส่งเสริมสนับสนุนที่ดีจากสังคม วิชาชีพการพยาบาลมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อสังคม มีหน้าที่ให้บริการสุขภาพอย่างครอบคลุมทั้งในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ โดยเน้นการใช้ศาสตร์ทางการพยาบาลมาประยุกต์ใช้ในการดูแลบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคมแบบองค์รวม โดยยึดผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง ปฏิบัติการพยาบาลด้วยความเสมอภาค และคำนึงถึงสิทธิของผู้ป่วย ความแตกต่างระหว่างบุคคล มีคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ

ในปีการศึกษา 2554 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือมีนักศึกษาพยาบาลทั้งหมด 328 คน แบ่งออกเป็น ชั้นปีที่หนึ่ง 89 คน ชั้นปีที่สอง 89 คน ชั้นปีที่สาม 89 คน และชั้นปีที่สี่ 61 คน วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ มีวิสัยทัศน์คือ เป็นสถาบันชั้นนำระดับประเทศในการผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณลักษณะ

ทางทหาร และเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการพยาบาลเวชศาสตร์ทางทะเล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือได้จัดการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 4 ปี ประกอบด้วย 1.หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 38 หน่วยกิต ได้แก่ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาศาสตร์ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 2.หมวดวิชาเฉพาะ 97 หน่วยกิต ได้แก่ กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพและกลุ่มวิชาชีพ ซึ่งมีทั้งการเรียนในภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ 3.หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต และ 4. หมวดวิชาทหาร 4 หน่วยกิต

สำหรับวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือได้กำหนดว่า บัณฑิตพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณลักษณะ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน (วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ. 2554ข: ออนไลน์) สรุปได้ดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถ ได้แก่ มีความรู้ทางวิชาชีพการพยาบาล รู้จักการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการตัดสินใจแก้ปัญหาเชิงเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความสามารถค้นคว้าข้อมูล ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการสื่อสารทางการพยาบาลในระดับสากล
2. ด้านคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ มีความตระหนักในคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพและปฏิบัติตามขอบเขตของกฎหมาย มีมนุษยสัมพันธ์ มีภาวะผู้นำ ตลอดจนสามารถประสานความร่วมมือกับบุคคลทุกฝ่าย มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และคุณลักษณะทางทหาร มีความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและประเทศชาติ และ
3. ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล ได้แก่ มีความสามารถประยุกต์องค์ความรู้ทางภาคทฤษฎีเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติการพยาบาลแบบองค์รวม และเชิงรุกโดยใช้กระบวนการทางการพยาบาลเป็นหลักในการให้บริการ มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลสนาม การดูแลผู้ที่ประสบสาธารณภัยและได้รับอุบัติเหตุทางน้ำ

ในหลักสูตรการศึกษาวิชาชีพพยาบาล นักศึกษาต้องมีความรู้พื้นฐานทั่วไปและความรู้พื้นฐานวิชาชีพที่มีการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีการกำหนดการจัดการเรียนการสอนไว้อย่างต่อเนื่องเป็นขั้นตอนในแต่ละชั้นปีการศึกษา โดยการเรียนการสอนจะเน้นความรู้เฉพาะวิชาชีพและการวัดผลการเรียนวิชาต่างๆ จะวัดความรู้เฉพาะวิชามากกว่าการวัดความสามารถการนำความรู้จากวิชาที่เรียนไปปฏิบัติและมากกว่าการวัดความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ระหว่างการปฏิบัติการพยาบาล ดังนั้นผลกระทบที่ตามมาคือนักศึกษาไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดูแลผู้ป่วยได้ (ผ่องศรี เกียรติเลิศสนภา. 2536: 4) สำหรับวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือเป็นสถาบันที่สังกัดกระทรวงกลาโหม มีจุดเน้นในเรื่องของการพยาบาลเวชศาสตร์ทางทะเล รวมถึงการพยาบาลในสถานการณ์สงคราม โดยเฉพาะการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการรักษาด้วยความกดดันทางอากาศสูง ทำให้นักศึกษาพยาบาลมีความเชี่ยวชาญเฉพาะในด้านนี้เพิ่มขึ้น

จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ (อนงค์นุช ภูยานนท์, 2554: สัมภาษณ์) สรุปได้ว่า ในด้านความรู้ความสามารถ นักศึกษาพยาบาลบางส่วนยังมีความรู้ความเข้าใจไม่ลึกซึ้งเกี่ยวกับผลการตรวจทางชีวเคมี(Biochemistry) ที่ซับซ้อน ในกรณีที่ผู้ป่วยมีการเปลี่ยนแปลงทางพยาธิสภาพอย่างรวดเร็วและวิกฤต ซึ่งจะต้องเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติงานภายใต้การนิเทศของอาจารย์พยาบาล และพยาบาลพี่เลี้ยง จากผู้ป่วยเป็นรายกรณีไป รวมทั้งยังขาดประสบการณ์ตรงทางคลินิก (Clinical Experience) ในเรื่องของการดูแลผู้ป่วยผ่าตัดเปลี่ยนอวัยวะ การรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งแบบครบวงจร เนื่องจากแหล่งฝึกของกรมแพทย์ทหารเรือยังมีผู้ป่วยทั้ง 2 ประเภทดังกล่าวน้อย ทำให้วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือต้องจัดให้นักศึกษาพยาบาลได้ศึกษาดูงานจากโรงพยาบาลระดับมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีการผ่าตัดเปลี่ยนอวัยวะและการรักษาโรคมะเร็งแบบครบวงจร ร่วมกับการใช้สถานการณ์จำลอง ในด้านบุคลากรนั้น ปัจจุบันวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรืออยู่ระหว่างการพัฒนาอาจารย์สาขาเฉพาะทาง การพยาบาลจิตเวชเพิ่มขึ้น เพื่อใช้ทดแทนการเชิญอาจารย์จากภายนอกบางส่วนที่มาร่วมงาน

ในด้านคุณธรรม จริยธรรม นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ มีพัฒนาการในด้านนี้ค่อนข้างดีมาก โดยเฉพาะในด้านความมีระเบียบวินัย เนื่องจากนักศึกษาทุกคนเป็นนักศึกษาที่อยู่ประจำในหอพักนักศึกษา และส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัด จะได้กลับบ้านเฉพาะเวลาร้อนกลับบ้านในช่วงที่ได้หยุดหลายวันเท่านั้น ทำให้การใช้ชีวิตในช่วงเป็นนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องปรับตัวให้เข้ากับกฎระเบียบของสถาบันและขนบธรรมเนียมประเพณีทหาร เช่น การจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ การเคารพตามอาวุโส การฝึกความอดทน ความสามัคคีและความเสียสละ ตลอดจนการปลูกฝังการมีจิตอาสา ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นของวิชาชีพพยาบาลสังกัด เหล่าทัพควบคู่ไปกับการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

ด้านของทักษะการปฏิบัติการพยาบาล อดีตรองผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์ ปี พ.ศ. 2551-2552 โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า (เกรียงศักดิ์ พิทักษ์วาทศ, 2554: สัมภาษณ์) ได้กล่าวว่า นักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือโดยเฉพาะในชั้นปีที่ 1-2 จะได้เรียนเฉพาะทฤษฎี แต่เมื่อขึ้นชั้นปี 3-4 นักศึกษาจะได้ขึ้นฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยกับรุ่นพี่ซึ่งจบการศึกษาแล้ว โดยมีอาจารย์พยาบาลทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศ ทำให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการปฏิบัติการพยาบาลต่างๆ อีกทั้งนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือยังมีความรู้และทักษะกาปฏิบัติการพยาบาลสนามในสถานการณ์สงครามรูปแบบต่างๆเพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นภารกิจหนึ่งของโรงพยาบาลในสังกัดกรมแพทย์ทหารเรือ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ให้มีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการศึกษา ให้ผลิตบุคลากรที่ตรงตามความต้องการของหน่วยงานที่นักศึกษาจะออกไปปฏิบัติงาน อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ

1. ศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล
2. เปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือระดับปริญญาตรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหาร อาจารย์ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายวางแผนดำเนินงานเพื่อพัฒนานักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการเป็นบัณฑิตทางการพยาบาลที่พึงประสงค์ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ชั้นปีที่ 2-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 256 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งเป็นดังนี้
 - 1.1 ชั้นปีที่ศึกษา แบ่งออกเป็น
 - 1.1.1 ชั้นปีที่ 2
 - 1.1.2 ชั้นปีที่ 3
 - 1.1.3 ชั้นปีที่ 4
 - 1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งออกเป็น
 - 1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
 - 1.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
 - 1.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
 - 1.3 ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว แบ่งออกเป็น
 - 1.3.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล
 - 1.3.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม
 - 1.3.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยตามใจ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือใน 3 ด้าน ตามเกณฑ์สภาการพยาบาลดังต่อไปนี้

- 2.1 ด้านความรู้ความสามารถ
- 2.2 ด้านคุณธรรม จริยธรรม
- 2.3 ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **คุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล** หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมการแสดงออกของนักศึกษา ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการ ในการปฏิบัติงานทางการพยาบาล ความมีคุณธรรม จริยธรรมและความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในงานวิจัยนี้ หมายถึง คุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือใน 3 ด้าน ตามเกณฑ์สภาการพยาบาล ดังต่อไปนี้

1.1 **ด้านความรู้ความสามารถ** หมายถึง การมีความรู้และทักษะของความเป็นมนุษย์ และการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์ ทักษะด้านทอให้คำแนะนำปรึกษาและคัดกรองโรค(Counseling Skill) ทักษะความเชี่ยวชาญที่ไม่เน้นด้านเทคโนโลยีแต่ต้องอาศัยความรู้ด้านจิตวิทยา (Psychology) และ สังคมวิทยา (Community and Social) ความรู้ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับระบบบริการและศาสตร์อื่นๆ ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ โดยเน้นวิชาใหม่ ๆ มีความรอบรู้ละทันเหตุการณ์มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบ มีทักษะการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทักษะในการสื่อสาร การถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่น และทักษะด้านภาษา

1.2 **ด้านคุณธรรม จริยธรรม** หมายถึง การมีความเคารพและยอมรับความคิดเห็น ความเชื่อและค่านิยมของผู้อื่น มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เช่น เมตตากรุณา ซื่อสัตย์ เสียสละ ขยัน รับผิดชอบ อุดม มีน้ำใจ ดูแล ช่วยเหลือ ให้บริการ ฯลฯ การมีความรัก เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีใจรักในการให้บริการ การมีความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม มีจิตสำนึกในการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ และค้นหาแนวทางปฏิบัติได้ด้วยตนเอง รักตนเองและผู้อื่น

1.3 **ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล** หมายถึง ความสามารถในการพยาบาลเฉพาะ สาขาเฉพาะทาง ขณะเดียวกันมีความรู้ความสามารถเชิงกว้างความรู้เบ็ดเสร็จรอบรู้ทุกด้านทั้งเสริม ตลอดจนความสามารถที่เน้นการส่งเสริม ป้องกันและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย (Promotion, Prevention and Rehabilitation) มีความสามารถในการประยุกต์ใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีทางการแพทย์ มีทักษะการดูแลชุมชนและการคืนพลังให้ประชาชนดูแลตนเอง สามารถช่วยเหลือบุคคล ครอบครัวและชุมชน

ได้ทั้งในลักษณะปกติหรือมีความเป็ยเบนทางสุขภาพตั้งแต่เกิดจนตาย มีความรู้เรื่องโรคมากขึ้น สามารถตรวจรักษาเบื้องต้นและส่งต่อได้ มีความสามารถดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม (Holistic Care) มีลักษณะการดูแลที่ครบวงจรและต่อเนื่อง

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยสะสมทั้งหมดของนักศึกษาตั้งแต่เข้าศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือจนถึงสิ้นภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 แบ่งออกเป็น

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 2.80

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ระหว่าง 2.81-3.10

2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ตั้งแต่ 3.11 ขึ้นไป

3. ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง ลักษณะวิธีการต่างๆที่พ่อแม่ผู้ปกครองใช้ในการเลี้ยงและดูแลอบรมสั่งสอนรวมถึงมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา ในการวิจัยนี้ จำแนกวิธีการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 3 แบบ (วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล. 2552: 60; อ้างอิงจาก Baumrind. 1978: 239) ดังนี้

3.1 การอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล (Authoritative Parenting Style) หมายถึง ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาให้ความรักความอบอุ่นมาก มีการควบคุมความประพฤติอย่างเข้มงวด แต่มีการควบคุมทางด้านจิตใจในระดับต่ำ บิดามารดายินดียรับฟังลูก เพื่อที่จะได้ให้การแนะนำเสนอแนะแนวทางที่ดีให้แก่ลูก ให้คำแนะนำลูกอย่างสม่ำเสมอ บิดามารดาตั้งมาตรฐานและบังคับลูกให้ทำตามมาตรฐานที่ตนเองกำหนด อย่างไรก็ตาม บิดามารดาฟังความคิดเห็นของลูก ยอมรับฟังเหตุผลต่าง ๆ ที่ลูกใช้อธิบายถึงการตัดสินใจและเปิดโอกาสให้ลูกได้บอกจุดมุ่งหมายของลูกด้วย

3.2 การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม (Authoritarian Parenting Style) หมายถึง ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาให้ความรักความอบอุ่นไม่มาก มีการควบคุมความประพฤติอย่างเข้มงวด และมีการควบคุมทางด้านจิตใจในระดับสูงด้วย บิดามารดามีการควบคุมและประเมินผลพฤติกรรมและทัศนคติของลูกเพื่อให้ตรงกับมาตรฐานของการปฏิบัติที่ถูกต้องในทางทฤษฎี และกำหนดโดยผู้ที่มีอำนาจสูงกว่า ในครอบครัวลูกถูกคาดหวังให้ยอมรับคำพูดของบิดามารดาว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเสมอ บิดามารดาแบบนี้คาดหวังให้ลูกต้องทำดีที่สุดและผิดไม่ได้เลย ลูกถูกมองว่ายังมีสถานภาพเป็นเด็ก โดยมีความเข้มงวดกับลูกในเรื่องอิสรภาพ และระบุนความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานบ้านที่ลูกต้องรับผิดชอบ เพื่อสอนลูกให้เอาใจใส่ในงาน บิดามารดามักฝึกหัดลูกให้ทำตามคำสั่งความต้องการ ยึดมั่นในตนเองอย่างแข็งขันและเข้มงวดต่อลูก

3.3 การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยตามใจ (Indulgent Parenting Style) หมายถึง ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาให้ความรักความอบอุ่นมาก มีการควบคุม ความประพฤติไม่เข้มงวดและมีการควบคุมทางด้านจิตใจในระดับต่ำด้วย บิดามารดาในกลุ่มนี้เชื่อว่า การควบคุมลูกเป็นการละเมิดสิทธิของเด็กและจำกัดขีดพัฒนาการของลูก จึงตามใจลูก พยายามปฏิบัติตนในแนวทางต่าง ๆ ที่ไม่บีบบังคับลูก เช่น ไม่ลงโทษ ยอมรับลูกและเห็นด้วยกับแรงกระตุ้นเกี่ยวกับความปรารถนาและการกระทำของลูก บิดามารดาจะไม่เข้มงวดกวดขันลูกปล่อยให้ลูกทำตามใจชอบ

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ต่างกันมีคุณลักษณะโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีคุณลักษณะโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีคุณลักษณะโดยรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายและความสำคัญของคุณลักษณะ
2. แนวคิดและหลักการในการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยนักศึกษา
3. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา
4. คุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันอุดมศึกษา
5. การจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ

ความหมายและความสำคัญของคุณลักษณะ

ความหมาย

คำว่า “คุณลักษณะ” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง เครื่องหมายหรือสิ่งที่ชี้ให้เห็นความดีหรือลักษณะประจำ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2542: ออนไลน์)

ลักษณะ (Characteristic) หมายถึง ลักษณะเฉพาะ หรือลักษณะพิเศษ ในนิยาม Competency ของ แมคเคลแลนด (อาสาศาสตร์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2554: ออนไลน์ อ้างอิงจาก McClelland. 1973: unpagged) และคูบัวและรอร์ธเวล (อาสาศาสตร์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2554: ออนไลน์; อ้างอิงจาก Dubois; & Rothwell. 2004: unpagged) ใช้คำนี้เพื่ออธิบายความหมายของ Competency ว่าเป็นลักษณะเฉพาะที่ทำให้คนๆ นั้นประสบความสำเร็จในการทำงาน

สรุปได้ว่า คุณลักษณะ หมายถึง ลักษณะเฉพาะหรือลักษณะประจำที่ทำให้คนๆ นั้นประสบความสำเร็จในทุกๆ ด้าน

ความสำคัญ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยที่มีการจัดการศึกษาเป็นวิธีการหลักที่สำคัญที่สุด การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีการพัฒนาการทั้งด้านปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม การพัฒนาจิตใจจึงถือเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 23 คือ การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ มาตรา 24 วรรค 4 คือ จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างเป็นสัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาจึงได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education : TQF) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการนำนโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามุ่งเน้นเป้าหมายการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ของนักศึกษาซึ่งเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิแต่ละคุณวุฒิ และสื่อสารให้สังคม ชุมชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศเข้าใจได้ตรงกันและเชื่อมั่นถึงผลการเรียนรู้ที่บัณฑิตได้รับการพัฒนาว่ามีมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. 2552: ออนไลน์)

สรุปได้ว่า คุณลักษณะมีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยที่มีการจัดการศึกษาเป็นวิธีการที่สำคัญที่สุด ซึ่งจะต้องจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม

แนวคิดและหลักการในการพัฒนาคุณลักษณะนิสิตนักศึกษา

บราวน์ (สำเนา ขจรศิลป์. 2538: 15; อ้างอิงจาก Brown. 1972: unpagged) ได้เสนอแนวคิดที่สำคัญในการพัฒนานักศึกษาไว้ 5 ประการ คือ

1. นักศึกษาที่เข้าสู่สถาบันอุดมศึกษา มีความแตกต่างกันหลายด้าน และความแตกต่างนั้นมีผลโดยตรงต่อประสบการณ์ที่นักศึกษาได้รับจากสถาบันอุดมศึกษา
2. ช่วงเวลาที่ศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา เป็นช่วงเวลาที่นักศึกษาได้รับการพัฒนาหลายด้าน และช่วงเวลาแรกเป็นช่วงเวลาที่มีความสำคัญมาก
3. มีโอกาสมากในโปรแกรมการศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนานักศึกษา
4. ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมภายในสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ กลุ่มเพื่อน ที่พักอาศัย อาจารย์ และการศึกษาในชั้นเรียน มีอิทธิพลต่อการพัฒนานักศึกษามาก
5. นักศึกษาได้รับการพัฒนา อันเนื่องมาจากปฏิกริยาระหว่างลักษณะของนักศึกษากับความกดดันของสภาพแวดล้อม

การพัฒนานักศึกษานั้น มีหลักการที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกตั้งแต่ต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 โดยนักการอุดมศึกษาหลายคน เช่น ฮอปกินส์ (Hopkins. 1926: unpagged) โคลเธอร์ (Clothier. 1931: unpagged) คาวลีย์ (Cowley. 1936: unpagged) และที่สำคัญคือ สภาการศึกษาอเมริกัน (สำเนา ขจรศิลป์. 2538: 15; อ้างอิงจาก American Council on Education. 1949: unpagged) ซึ่งได้เสนอหลักการในการพัฒนานักศึกษาไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. การพัฒนานักศึกษานั้นต้องพัฒนาให้มีความสมบูรณ์ทุกด้าน
2. นักศึกษามีความแตกต่างกัน แต่ละคนมีเอกลักษณ์ของตนเอง จึงควรปฏิบัติต่อนักศึกษาตามลักษณะที่มีความแตกต่างกัน
3. ควรจัดสภาพแวดล้อมทั้งหมด เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนานักศึกษา
4. นักศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบตนเอง ในการเข้าร่วมพัฒนาบุคลิกภาพ ด้วยความกระตือรือร้น มิลเลอร์ และวินสตันจูเนียร์ (สำเนา ขจรศิลป์. 2538: 16; อ้างอิงจาก Miller; & Winston. 1991: unpagged) ได้เสนอหลักการพัฒนานักศึกษาไว้ดังนี้

1. การพัฒนามนุษย์เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและสะสม ทั้งนี้เป็นเพราะบุคคลอยู่ในกระบวนการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทิศทางในการพัฒนานั้นขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของบุคคล ถึงแม้จะมีความพยายามที่จะทำให้การพัฒนาดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง แต่การพัฒนายังคงดำเนินอยู่ในบางลักษณะ และการพัฒนายังเป็นกระบวนการที่สะสมซึ่งเกิดขึ้นตามธรรมชาติโดยประสบการณ์ที่บุคคลเรียนรู้ในอดีต มีอิทธิพลต่อการพัฒนาของบุคคลในอนาคต

2. การพัฒนาเกิดขึ้นในลักษณะที่ง่ายไปสู่ลักษณะที่ยาก และมีความสลับซับซ้อน หลักการข้อนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาทุกฝ่าย โดยการแนะนำช่วยเหลือให้นักศึกษาอยู่ในขั้นตอนของการพัฒนาจากระดับที่นักศึกษามีอยู่ไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

3. การพัฒนานั้นเป็นไปตามลำดับและขั้นตอนของการพัฒนา เนื่องจากการพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่มีความแน่นอนและไม่คงที่ การใช้คำว่าขั้นตอน (Stage) อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้ จึงควรใช้คำว่าระยะมากกว่าจะใช้คำว่าขั้นตอน มิลเลอร์ และวินสตันจูเนียร์ ได้อ้างถึงมอนตากู (สำเนา ขจรศิลป์. 2538: 16-17; อ้างอิงจาก Montagu. 1981: unpagged) ซึ่งได้เสนอแนะว่า “ขั้นตอนนั้น หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่ไม่ต่อเนื่อง ส่วนระยะนั้น หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่ต่อเนื่องจากระยะหนึ่งไปสู่อีกระยะหนึ่งอย่างกลมกลืน จนยากที่จะสังเกตเห็นได้โดยทั่วไปทั้งนักทฤษฎีและนักปฏิบัติพยายามกำหนดช่วงของระยะการพัฒนาแล้วก็เรียกว่า “ขั้นตอน” จากการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาหลายโครงการ พบว่ากลุ่มอายุเพียงอย่างเดียวไม่สามารถกำหนดขั้นตอนการพัฒนาของนักศึกษาในวัยปกติได้ ดังนั้นบุคลากรฝ่ายกิจการนักศึกษา จึงควรพิจารณาให้รอบคอบในการกำหนดกลุ่มพัฒนาหนึ่งกลุ่มใดขึ้น การพัฒนาในสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล จะทำให้นักศึกษาสามารถพัฒนาไปสู่ระดับการพัฒนาที่เหมาะสมกับศักยภาพของตนเองมากที่สุด

4. การพัฒนานักศึกษานั้น เกี่ยวข้องกับสภาพการณ์หลายอย่าง เช่น

- 4.1 ขนาดของสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ที่มีนักศึกษาเกิน 20,000 คนนั้น ควรทำการแยกการพัฒนาออกเป็นคณะและภาควิชา ส่วนสถาบันขนาดเล็กที่มีนักศึกษาน้อยกว่า 2,000 คนอาจแยกการพัฒนาเป็นคณะวิชาได้

4.2 หอพักนักศึกษาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนา สถาบันซึ่งมีหอพักให้นักศึกษาส่วนมาก ได้พักอาศัยอยู่ภายในสถาบันนั้น จะทำให้นักศึกษาได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการพัฒนา ย่อมทำให้ได้ผลการพัฒนาดีกว่าสถาบันที่ไม่มีหอพักให้นักศึกษา

5. ทุกฝ่ายในสถาบันอุดมศึกษามีส่วนรับผิดชอบในการพัฒนานักศึกษา การร่วมมือและการทำงานร่วมกันของบุคลากรทุกฝ่ายในสถาบัน จึงมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการพัฒนานักศึกษา

จิรวุฒน์ วีรังกร (2552: 138) ได้กล่าวถึงการพัฒนาบัณฑิตอุดมคติในยุคใหม่ที่มุ่งเน้นการพัฒนาปัญญา เพราะสังคมยุคใหม่เป็นสังคมที่มีความเป็นพลวัตและมีความซับซ้อนสูงมาก การมีความรู้ความคิดเพียงมิติเดียว ไม่อาจพัฒนาหรือแก้ปัญหาสังคมได้ คนไทยยุคใหม่จำเป็นต้องใช้ความรู้ที่หลากหลายมาใช้ในการดำเนินชีวิตการทำงาน การพัฒนาบัณฑิตอุดมคติยุคใหม่จึงมุ่งเน้นการพัฒนา “ปัญญา” ให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษา เพื่อพัฒนาสู่การ “ตกผลึกทางปัญญา”

การพัฒนา “ปัญญา” คือ การพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์ มุมมอง ทักษะความสามารถ คุณธรรม เพื่อให้เกิด “ความคิดแจ่มชัด” ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นั่นคือการรู้ภาพรวมทั้งหมดของเรื่อง รู้ที่มาที่ไป รู้ความเชื่อมโยงของเหตุและผล ตลอดจนปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง รู้เท่าทันความเป็นไปเป็นมาของเรื่อง รวมทั้งรู้ที่จะป้องกันและแก้ไข รู้มรรควิธีที่จะดำเนินการ

ในการพัฒนา “ปัญญา” แก่นักศึกษา ต้องสร้างสิ่งต่างๆต่อไปนี้ให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษา ได้แก่

1. ต้องสร้างให้นักศึกษามีต้นทุนที่ดีในตนเอง ประกอบด้วย
 - 1.1 การทำให้นักศึกษารู้จักและเข้าใจตนเอง
 - 1.2 การเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ทักษะการแสวงหาความรู้ และทักษะการคิดเพื่อการเรียนรู้ เพราะถือว่าเป็นรากฐานที่ดีแก่นักศึกษา
 - 1.3 การเสริมสร้างการเป็นคนมีมุมมองเชิงการเรียนรู้
 - 1.4 พัฒนาให้เป็นคนเปิดใจกว้าง การมีเหตุผล และการเรียนรู้ที่จะเคารพผู้อื่น
2. ต้องเสริมสร้างให้นักศึกษาเข้าใจว่า ไม่มีศาสตร์ใดที่มีความสมบูรณ์พร้อม นักศึกษาจะต้องแสวงหาความรู้จากศาสตร์อื่นๆ เพื่อสร้างความชัดเจนในศาสตร์อย่างต่อเนื่อง
3. ต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาปัญญาแก่นักศึกษา ด้วยการส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักตนเอง พัฒนาให้เป็นผู้มีจิตใจเปิดกว้าง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสติและปัญญา สร้างโอกาสสัมผัสเรียนรู้ความเป็นจริงในสังคม และสร้างทุกโอกาสให้เป็นประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ๆที่สามารถนำมาปรับใช้ ได้แก่

3.1 จิตตปัญญาศึกษา (Contemplative Education) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้ความสำคัญต่อการพัฒนาด้านจิตใจของความเป็นมนุษย์ โดยเน้นการพัฒนาที่ครบทุกด้าน ทั้งในด้านการพัฒนากาย การพัฒนาสังคม การพัฒนาจิต และการพัฒนาปัญญา จิตตปัญญาศึกษานั้น

เป้าหมายที่แท้จริงมุ่งตรงไปที่การพัฒนาปัญญาแก่นักศึกษา เพื่อช่วยให้ลด ละเลิก โกรธ หลงและเกิดคุณธรรม ด้วยการจัดกิจกรรมที่สนับสนุนให้เกิดการฝึกฝนเพื่อพัฒนา “ความตระหนักรู้ต่อตนเองและผู้อื่น” (Awareness) ในตัวผู้เรียน และฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จัก “ใคร่ครวญ” (Contemplate) จนสามารถมองเห็นทุกอย่างตามความเป็นจริง ดังนั้นกิจกรรมที่ดำเนินการจึงมุ่งเน้นกิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์กับผู้อื่น ให้นักศึกษาเป็นผู้ลงมือปฏิบัติจริงในสังคม โดยอาจารย์จะต้องสอนวิธีคิด วิธีแสวงหาความรู้ โดยการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษานั้น เป็นการเรียนรู้จากการไปช่วยเหลือผู้อื่น เพื่อให้รู้จักตนเอง รู้จักผู้อื่น จนผู้เรียนเกิดความสุขจากการได้เข้าร่วมกิจกรรม

3.2 การจัดโปรแกรมเพื่อการบูรณาการการเรียนรู้ (Integrated Learning Program หรือ (ILP) ซึ่งเป็นแนวคิดจากประสบการณ์การดำเนินงานของมหาวิทยาลัย Lingnan ประเทศฮ่องกง ซึ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการเจริญเติบโตส่วนบุคคล ด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้นอกชั้นเรียน ให้นักศึกษาเป็นคนที่รู้จักคิด ตัดสินใจ มีจิตใจเอื้ออาทร และรับผิดชอบต่อสังคม สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน ในรูปของกิจกรรมร่วมหลักสูตร วัตถุประสงค์ที่สำคัญของ ILP คือ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเปิดใจกว้าง มีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ เกิดทักษะการเรียนรู้และการสื่อสาร เข้าใจศิลปะและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป พัฒนาความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งกิจกรรมร่วมหลักสูตรเหล่านี้ถูกสร้างและบรรจุไว้ในหลักสูตรปกติ โดยการดำเนินงานเน้นการสร้างความร่วมมือจากฝ่ายวิชาการ ฝ่ายสนับสนุนวิชาการ ฝ่ายกิจการนักศึกษา และนักศึกษา

สรุปได้ว่า ในการพัฒนานักศึกษาจำเป็นต้องใช้ศาสตร์จากหลากหลายสาขาวิชามาสันนิษฐาน ทั้งนี้เพื่อให้ได้หลักคิดและแนวคิดในการพัฒนานักศึกษา ทำให้เกิดความเข้าใจและสามารถอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนร่วมมือกันในการแสวงหาแนวทางเพื่อแก้ปัญหา โดยการสร้างความรู้ใหม่ๆ นวัตกรรมใหม่ๆ และแสวงหาแนวทางในการปลูกฝังนักศึกษาสู่คุณลักษณะบัณฑิตที่คาดหวัง

แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545: 5) มาตรา 6 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อีกทั้งในมาตรา 7 ยังได้กำหนดไว้อีกด้วยว่า ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์

ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

คุณลักษณะสำคัญของผู้เรียนตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2543 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2543: มปน) ได้กล่าวไว้ดังนี้

เก่ง คือ คนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิต มีความรอบรู้ในเรื่องของไทยและสากล ทันสมัยทันเหตุการณ์ ทันเทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางและพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ เป็นผู้นำผู้ตามที่ดี รู้จักแก้ปัญหาและสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

ดี คือ คนที่ดำเนินชีวิตต่ออย่างมีคุณภาพ มีจิตใจดีงาม มีคุณธรรมจริยธรรมมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งทางด้านจิตใจ และพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย เชื้อเพื่อเกื้อกูลผู้อื่น มีเหตุผล รับผิดชอบต่อหน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยัน ประหยัด มีจิตสำนึกในประชาธิปไตย รักษาสิ่งแวดล้อม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข

มีความสุข คือ คนที่มีสุขภาพดีทั้งกายและจิต ร่าเริงแจ่มใส รู้จักและเข้าใจตนเอง มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสุขในการเรียนรู้และการทำงาน มีความรักต่อทุกสรรพสิ่ง ปลอดพ้นจากอบายมุข และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียงแก่อัตภาพ

ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงได้กำหนดบัณฑิตที่พึงประสงค์ไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 พ.ศ. (2545 – 2549) (ทบวงมหาวิทยาลัย 2543: 9-11) ไว้ว่า บัณฑิตที่พึงประสงค์ ควรมีคุณลักษณะ ดังนี้

เป็นบัณฑิตที่มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย ภาคภูมิใจในวิชาชีพ มีจิตสำนึกของการเป็นผู้ประกอบการ มีความเป็นผู้นำ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่แปรเปลี่ยนได้ และบัณฑิตควรเป็นผู้มีความรู้ด้านวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพในสถานประกอบการ มีความรอบรู้ มีความคิดด้านวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ สามารถพัฒนาประยุกต์แนวทางใหม่ เพื่อพัฒนาตนเอง และสังคมอย่างต่อเนื่องโดยสามารถใช้เทคโนโลยีพื้นฐานได้อย่างดี มีทักษะในการสื่อสารโดยสามารถใช้ภาษาต่างประเทศได้อย่างน้อย 2 ภาษา ตลอดจนสามารถสร้างงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง และทำงานในสภาพการทำงานที่เป็นสากลได้

คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF: HED) ซึ่งเป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับ อุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ การแบ่งสายวิชา ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับ

คุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ ปริมาณ การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิผลการ ดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถ ผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์; สมสุข ธีระพิจิตร; และ วัชনীรย์ เชาว์ดำรง. 2552: 214)

การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของ ประเทศไทย (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์; สมสุข ธีระพิจิตร; และ วัชনীรย์ เชาว์ดำรง. 2552: 218) มีดังนี้

การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่นักศึกษาพัฒนาขึ้นในตนเอง จาก ประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกษ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติได้กำหนด ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตมีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติ อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และด้วยความรับผิดชอบทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการ ปรับวิถีชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยม การพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตามศีลธรรม ทั้งในเรื่อง ส่วนตัวและสังคม
2. ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิด และการ นำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ และ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้
3. ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิด วิเคราะห์และการแก้ปัญหา เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำ ความ รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) หมายถึง ความสามารถในการ วิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการ สื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านนี้บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น กรแต่นำ ดนตรี การวาดภาพ การแกะสลัก พลศึกษา การแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์ จึงต้องเพิ่มการเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skill)

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, สมสุข ธีระพิจิตร และวัชณีย์ เซาว์ดำรง (2552: 27-43) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะหรือความคาดหวังที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตนั้นมีความหลากหลายและแตกต่างกันไปตามแนวคิดและความเชื่อของนักคิดแต่ละคน แต่ละสถาบัน เมื่อได้ประมวลแนวคิดของนักคิด และนักการอุดมศึกษาไทยเข้าด้วยกันแล้วซึ่งสามารถสรุปคุณลักษณะของบัณฑิตออกได้เป็นกลุ่มใหญ่ด้วยกัน 5 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มอุดมคตินิยม

คุณลักษณะของบัณฑิตในกลุ่มอุดมคตินิยมเน้นคุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นอุดมคติของมนุษย์ คือ คุณธรรมจริยธรรม เป็นฐานหลักที่สำคัญ รวมถึงองค์ประกอบในเรื่องอุดมคติและความเชื่อต่างๆ ที่เป็นองค์ประกอบของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

คุณลักษณะของบัณฑิตในกลุ่มนี้ได้เน้นที่คุณค่ารากเหง้าและวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีศาสนาเป็นพื้นฐานที่สำคัญ รวมถึงคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็น ความเสียสละ การเห็นแก่ส่วนรวม ความรับผิดชอบ ฯลฯ จึงเป็นคุณธรรมที่สำคัญ

2. กลุ่มปัญญานิยม

คุณลักษณะของบัณฑิตในกลุ่มปัญญานิยมเน้นคุณลักษณะของบัณฑิตในเชิงของ ความสามารถทางปัญญาและการนำปัญญาไปใช้ได้อย่างเหมาะสมเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม เป็นสำคัญ การอุดมศึกษาในแนวนี้ต้องมุ่งส่งเสริมปัญญาของผู้เรียนให้ได้และได้อย่างสมบูรณ์พอ ดังนั้นการสร้างบัณฑิตในกลุ่มปัญญานิยมจึงประกอบ ไปด้วยกระบวนการเรียนการสอนที่เป็น กระบวนการทางปัญญา คือ เรียนรู้วิชาการที่กว้างขวางเป็นจริง ตรงต่อสภาพของสังคมเองและมี ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์เป็นสิ่งใหม่ได้ ในขณะที่เดียวกันก็รู้จักประเมิน ู้จักประยุกต์ใช้ นำไปสู่การสร้างความรู้และวิชาการใหม่ต่อไป

3. กลุ่มชุมชนนิยม

คุณลักษณะของบัณฑิตในกลุ่มชุมชนนิยมเน้นบัณฑิตที่รู้และเข้าใจชุมชนและสังคมที่ตนเอง อยู่ เข้าใจเหตุผลที่มา สภาพการณ์และปัญหาของชุมชน มีจิตสำนึกในทางสังคมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถเชื่อมโยงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของสังคมได้ดี พร้อมทั้งมีวิธีที่จะแก้ปัญหาของ สังคมได้ รวมถึงการเรียนรู้ ไม่จำเป็นต้องอยู่ที่สถาบันการศึกษาอย่างเดียว แต่อยู่ที่ชุมชนด้วย

แนวคิดนี้มุ่งเน้นให้บัณฑิตรู้จักและเข้าใจชุมชน สังคมของตนเอง การเรียนรู้จึงต้องเน้นการเรียนรู้ในชุมชน หรือเรียนรู้จากชุมชนเป็นหลัก กระบวนการสร้างองค์ความรู้ก็ต้องสร้างขึ้นมาจากฐานของชุมชนเอง ตลอดจนแหล่งการเรียนรู้เองก็ต้องเกิดขึ้นในชุมชนเองไม่ใช่เพียงแต่สถาบันการศึกษา คือ มหาวิทยาลัยอย่างเดียว บทบาทของบัณฑิตก็ต้องเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชนด้วยพร้อมกันไป

4. กลุ่มปฏิบัตินิยม

คุณลักษณะของบัณฑิตในกลุ่มปฏิบัตินิยมนี้เน้นคุณสมบัติที่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของงาน พร้อมทั้งจะทำงานได้ในสภาพของการเปลี่ยนแปลง โดยมีความรู้พื้นฐานที่ครบถ้วนรอบด้าน เพียงพอ และนำไปประยุกต์ใช้งานได้จริง

แนวคิดของการผลิตบัณฑิตในลักษณะนี้จึงเน้นที่ความสามารถในการไปปฏิบัติได้ ทำงานได้ในวิชาชีพที่ตนเองเรียนมาและสามารถเรียนรู้ ปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของงานและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปจึงเป็นหลักที่สำคัญ

5. กลุ่มเทคโนโลยีนิยม

คุณลักษณะของบัณฑิตในแนวคิดกลุ่มนี้เน้นที่ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ของการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้า การทำงาน และการพัฒนางานให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป ในขณะเดียวกันก็สามารถพัฒนาและสร้างนวัตกรรมจากเทคโนโลยีประเภทต่างๆได้

พื้นฐานแนวคิดของกลุ่มเทคโนโลยีนิยมเกิดจากการเติบโตของเทคโนโลยีในด้านต่างๆ ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว งามขวาง ทั้งเทคโนโลยีด้านการพิมพ์ เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร จนถึงเทคโนโลยีทางด้านข่าวสาร โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์ที่ทำให้เกิดนวัตกรรมต่างๆขึ้นอย่างมาก ทำให้บัณฑิตในแนวคิดของกลุ่มนี้ควรจะต้องมีความสามารถในการคิด การเลือก การวินิจฉัยว่าอะไรดี อะไรเหมาะสม อะไรเป็นประโยชน์เพราะในอินเทอร์เน็ตนั้นมีสิ่งต่างๆมากมายทั้งที่ดีและไม่ดีควบคู่กันไป ความสามารถในการคิด การคิด การเลือกจึงเป็นสิ่งสำคัญ

ในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” ทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ ปัญญา ความรู้และทักษะ ตลอดจนมีคุณธรรมและจิตสำนึกที่พึงประสงค์ ซึ่งในสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้มีการกำหนดคุณลักษณะของนิสิตนักศึกษาไว้ ดังตัวอย่างเช่น

อัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2554ก: ออนไลน์) มีหน้าที่ต่อสังคมในการจัดการศึกษาและให้บริการทางวิชาการ รวมทั้งเข้าไปมีส่วนร่วมกับสังคมในการสืบสานและสร้างเสริมภูมิปัญญาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยยึดหลักจริยธรรมทางวิชาการ และหลักการให้การศึกษแก่ประชาชน

คุณภาพและความดีงามของบุคคล นักเรียน นิสิตนักศึกษา ต้องหลอมรวมไว้ในทุกศาสตร์ ทุกคณะ สถาบัน สำนัก ทุกรายวิชา ทุกกิจกรรม ครูอาจารย์ทุกคนทุกรายวิชาต้องรับผิดชอบอย่างเต็มกำลังความสามารถ มหาวิทยาลัยจึงต้องรับผิดชอบต่อกระบวนการทางการศึกษาด้วย ดังนั้นอัตลักษณ์ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2554ข: ออนไลน์) ดังต่อไปนี้

1. เรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งจะทำให้ฉลาด รอบรู้ เป็นคนดี และปรับตัวได้
2. คิดเป็นทำเป็น ซึ่งจะทำให้คิด พูด และทำเป็นสิ่งเดียวกัน
3. มีความรับผิดชอบต่อเสียสละ ซึ่งจะทำให้ประสบผลสำเร็จ
4. รู้กาลเทศะ เป็นหนึ่งในวัฒนธรรมขอความเป็นคนไทย ซึ่งควรกระทำ ควรพูด ควรแสดงออก

อย่างเหมาะสม

5. มีจิตสำนึกสาธารณะ
6. มีทักษะสื่อสาร กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก มีศักยภาพในการถ่ายทอดความรู้

ความสามารถ

7. มีความอ่อนน้อมถ่อมตน
8. มีบุคลิกภาพที่สง่างามทั้งร่างกาย พฤติกรรม จิตใจ
9. มีความพร้อมทั้งศาสตร์และศิลป์ พัฒนาสมองให้เต็มศักยภาพทั้งสองด้าน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2551: ออนไลน์) เป็นแหล่งความรู้และแหล่งอ้างอิงของแผ่นดิน เป็นผู้นำทางปัญญา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2553: ออนไลน์) ต่อไปนี้

1. มีความรู้ในหลายสาขาวิชา และสามารถประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม อีกทั้งมีความรู้ความเข้าใจในสาขาวิชาที่เรียนอย่างถ่องแท้และเป็นระบบ ทั้งหลักการ ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้มีความรู้ที่ทันสมัยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
2. มีคุณธรรมและจริยธรรม ศรัทธาในความดี มีหลักคิดและแนวปฏิบัติในทางส่งเสริมความดี และคุณค่าความเป็นมนุษย์ มีความรับผิดชอบต่อ มีศีลธรรม ซื่อสัตย์สุจริต และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างสันติ และมีระเบียบวินัยและเคารพกฎกติกาของสังคม ประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
3. มีทักษะในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลและคิดแบบองค์รวม สามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์จากพื้นฐานของความรู้ที่เรียน สามารถแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบโดยประยุกต์ใช้ความรู้ที่เรียนมา

4. มีทักษะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ติดตามความก้าวหน้าในศาสตร์ วิชาชีพ แก้ปัญหา และต่อยอดองค์ความรู้ได้ สามารถใช้ภาษาไทยได้ดีมากทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อการสื่อสารให้เหมาะกับสถานการณ์ และสามารถใช้อังกฤษได้ในระดับดีในการอ่าน และสามารถสื่อสารด้วยการพูด ฟัง และเขียนในระดับดีพอสมควร สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในการสื่อสารและค้นคว้าข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะทางคณิตศาสตร์และสถิติในระดับพื้นฐาน สามารถวางแผนและดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย มีมนุษยสัมพันธ์ดีและทำงานเป็นหมู่คณะ

5. แสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ รู้จักเทคนิค วิธีและกระบวนการในการเรียนรู้ และสามารถนำไปใช้ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม

6. มีภาวะผู้นำ มองการณ์ไกล กล้าแสดงออก กล้าหาญ อดทน หนักแน่น รู้จักเสียสละ ให้อภัย และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สุภาพ สามารถประสานความคิดและประโยชน์ด้วยหลักแห่งเหตุผลและความถูกต้อง มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม รักองค์กร เป็นผู้นำกลุ่มกิจกรรมได้ในระดับ และสถานการณ์ที่เหมาะสม มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม

7. ตระหนักถึงความสำคัญ รู้จักวิธีการ และดูแลสุขภาพกายและจิตของตนเอง มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ปรับตัวได้ ทนสภาพกดดันได้

8. มีจิตอาสาและสำนึกสาธารณะ คือมีจิตสำนึกห่วงใยต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และสาธารณสมบัติ มีจิตอาสา ไม่ดูตาย มุ่งทำประโยชน์ให้สังคม

9. ดำรงความเป็นไทยในกระแสโลกาภิวัตน์เพื่อสำนึกในคุณค่าแห่งตน คุณค่าแห่งความเป็นไทย รู้จักกำหนดบรรทัดฐานแห่งความพอเหมาะพอดีในการครองชีวิต รวมทั้งตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและรู้เท่าทันการพัฒนาเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม เพื่อสามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นที่มีวัฒนธรรมแตกต่างโดยยังดำรงความเป็นตัวของตัวเองและทะนุบำรุงสืบสานวัฒนธรรมไทยได้อย่างเป็นอิสระยั่งยืน และมีสันติสุข

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างประเทศ

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ สมสุข ธีระพิจิตร และวัชณีย์ เชาว์ดำรง(2552: 23-24) ได้สรุปคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยต่างประเทศ โดยแบ่งตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ดังนี้

1. ด้านความรู้ อาจกล่าวได้ว่าทุกประเทศจะเน้นให้ผู้เรียนหรือบัณฑิตในระดับปริญญาตรี จะต้องมีความรู้เป็นหลักสำคัญ ความรู้ที่เน้นจะเป็นความรู้เฉพาะทาง (Specialized Knowledge) ซึ่งจะครอบคลุมความรู้ในสาขาวิชาต่างๆและความรู้ทั่วไป ที่เน้นอีกประการหนึ่ง คือเน้นความรู้ใหม่และการผสมผสานความรู้เข้าด้วยกัน นอกจากนี้ก็เป็นความรู้ในเรื่องวิธีการตามมาด้วย

2. ด้านทักษะ ถือได้ว่าเป็นคุณลักษณะหรือความสามารถอีกด้านหนึ่งของบัณฑิตที่สามารถจะทำอะไรอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างนอกจากทักษะการทำงาน อันได้แก่ ความสามารถในการทำงานในวิชาชีพของตนเองแล้วยังมีทักษะทางวิชาการ เช่น ทักษะการหาความรู้ การวิเคราะห์ การประเมิน และการเลือกใช้ความรู้ เป็นต้น

3. ด้านภาษาและการสื่อสาร ทั้งภาษาและการสื่อสาร เป็นคุณลักษณะที่มีการเน้นมากในหลายประเทศ การสื่อสารด้วยภาษาและการสื่อสารด้วยคอมพิวเตอร์ถือเป็นคุณลักษณะสำคัญ

4. ด้านความคิด เป็นอีกคุณลักษณะหนึ่งที่มีการเน้นในกรอบคุณวุฒิของประเทศต่างๆ การคิดที่พบมาก ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) การคิดแยกแยะประเด็นต่างๆ (Analytical Thinking) การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) รวมถึงการแก้ปัญหาต่างๆ (Problem-Solving Thinking) ด้วย

5. ด้านความสามารถในการวิจัย คุณลักษณะของบัณฑิตในระดับปริญญาตรีไม่เน้นความสามารถในการวิจัยเป็นสำคัญ ยกเว้นของมาเลเซียในโปรแกรมเกียรตินิยม (Hons.) โดยเน้นในลักษณะเป็นการเตรียมพร้อมเพื่อทำการวิจัยต่อไป (Prepared to undertake research) ส่วนประเทศอื่นๆจะเน้นในการแสวงหา การเลือกใช้ การประเมินความรู้มากกว่าการสร้างความรู้เป็นหลักสำคัญ

6. ด้านคุณธรรมและความรับผิดชอบ เป็นที่น่าสังเกตว่าคุณลักษณะในส่วนของคุณธรรม จริยธรรมและความรับผิดชอบนี้มีเห็นไม่มากและไม่ชัดเจนเท่าคุณลักษณะดังกล่าวแล้ว ที่ปรากฏพบว่ามีการกล่าวถึงในประเทศทางเอเชีย เช่น ประเทศฮ่องกงมีการกล่าวไว้ว่า “สามารถดำเนินการเกี่ยวกับประเด็นปัญหาทางจริยธรรมได้และแสวงหาคำแนะนำจากคนอื่นเมื่อจำเป็นได้” (Deal with Critical Issues, Seeking Guidance of Others Where Appropriate) ส่วนมาเลเซียมีการกล่าวไว้ในจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นหลัก

สรุปได้ว่า คุณลักษณะที่สำคัญของนิสิตนักศึกษา คือ การที่นิสิตนักศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในศาสตร์สาขาที่ตนเองศึกษา รู้จักการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ สามารถนำความรู้ที่ได้เรียนมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน รวมทั้งนิสิตนักศึกษาต้องมีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต มีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อผู้อื่น

คุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันอุดมศึกษา

คุณลักษณะของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2546: ออนไลน์) เชื่อว่าวิชาชีพการพยาบาลมีความจำเป็นต่อสังคม ที่ให้บริการด้านสุขภาพแก่บุคคลทุกวัย ทั้งในภาวะปกติ เจ็บป่วยหรือใกล้ตาย แก่ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชน โดยประยุกต์ใช้ความรู้จากศาสตร์ ทางการพยาบาลและศาสตร์

ที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งเชื่อว่าคนเป็นระบบเปิดที่มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่มี
 ความเป็นพลวัต มีศักยภาพในตนเอง มีสิทธิและมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของตนเอง เพื่อให้บรรลุ
 สุขภาวะด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ การพยาบาลเป็นการดูแลแบบองค์รวมและต่อเนื่อง
 โดยการใช้กระบวนการพยาบาลในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาสุขภาพ ให้การพยาบาลครอบคลุม
 ทั้งด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การดูแลรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพของ
 ผู้ใช้บริการที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม

ดังนั้นในการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีการพัฒนา
 ศักยภาพในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยในการปฏิบัติการพยาบาล ให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ
 และมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน สนับสนุนและส่งเสริมการแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ อย่างเป็น
 ระบบ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งหลักสูตรนี้มุ่งผลิตบัณฑิตที่สามารถปฏิบัติงานได้ทั้งใน
 สถานบริการสุขภาพและในชุมชน (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546: ออนไลน์) โดยมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. สามารถนำความรู้ในศาสตร์ทางการแพทย์และศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งแวดล้อม
 สุขภาพ มาประยุกต์ใช้ในการพยาบาลได้อย่างเหมาะสม
2. ปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีคุณภาพในด้านการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค ดูแล
 รักษาพยาบาล รักษาโรคเบื้องต้นและฟื้นฟูสภาพแก่บุคคล ครอบครัว กลุ่มคนและชุมชน โดยใช้
 กระบวนการพยาบาลและผลการวิจัย ในการแก้ปัญหาและพัฒนาสุขภาพ ยึดหลักการดูแลแบบ
 องค์รวมและต่อเนื่อง ที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม อย่างมีจริยธรรมและจรรยาบรรณ
 วิชาชีพตามมาตรฐาน กฎหมายวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
3. ปฏิบัติการพยาบาลโดยคำนึงถึงสิทธิ การมีส่วนร่วมและศักยภาพของบุคคล ครอบครัว
 กลุ่มคน และชุมชน เพื่อให้สามารถดูแลตนเอง ตลอดจนแสวงหาความช่วยเหลือ ทั้งในภาวะปกติ
 ภาวะเสี่ยง และภาวะเจ็บป่วย
4. มีทักษะในการสอน ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และเสริมสร้างศักยภาพแก่บุคคล ครอบครัว
 กลุ่มคนและชุมชน ในการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การดูแลรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ
5. มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ต่อผู้ให้บริการ ต่อผู้ร่วมงาน และต่อวิชาชีพ
6. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ประสานงานได้ทุกระดับ มีทักษะในการติดต่อสื่อสาร และ
 สร้างสัมพันธภาพกับบุคคล ครอบครัว กลุ่มคนและชุมชนได้อย่างเหมาะสม
7. มีภาวะผู้นำ มีทักษะในการตัดสินใจ การจัดการ และการเปลี่ยนแปลง มีความคิดริเริ่ม
 สร้างสรรค์ และมีความคิดอย่างมีวิจารณญาณ
8. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ การปฏิบัติการพยาบาล การจัดการ ผลิตพัฒนางาน
 อื่นๆ

9. พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยศึกษาหาความรู้จากแหล่งต่างๆ และสามารถทำวิจัยเบื้องต้นได้

10. เป็นพลเมืองดี มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นสมาชิกที่ดีของวิชาชีพ และดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ส่วนการจัดการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก (2554: ออนไลน์) เน้นการดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม และยึดหลักมนุษยธรรม ได้แก่ คน สังคมและสิ่งแวดล้อม สุขภาพการพยาบาล พยาบาลวิชาชีพ การศึกษาพยาบาล และการเรียนการสอน คณาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบกมีความเชื่อมั่นในคตินี้ทั้ง 7 มีความสำคัญและมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เมื่อถูกนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งสะท้อนถึงคุณค่าและความเชื่อ ซึ่งหลักสูตรนี้มีความมุ่งหวังให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติต่อไปนี้

1. สามารถปฏิบัติการพยาบาล โดยใช้กระบวนการพยาบาลให้สอดคล้องกับปัญหา ความต้องการของบุคคล ครอบครัว และชุมชน เน้นการดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวมและคำนึงถึงองค์ประกอบทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม การศึกษาเทคโนโลยี

2. ให้บริการด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การพยาบาล และการรักษาตามขอบเขตกฎหมายกำหนด ตลอดจนการฟื้นฟูสมรรถภาพเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ที่ดีและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคคล ครอบครัว และชุมชน

3. สามารถบริหารงานและนิเทศงานในองค์การพยาบาลและหน่วยงานอื่น ๆ ได้ ตลอดจนสามารถสอนแนะนำ และแก้ไขปัญหาทางการพยาบาล และทางการบริหารได้

4. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีประสานงานและการปฏิบัติงานร่วมกับผู้ที่อยู่ในวิชาชีพเดียวกัน และวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ ดำรงไว้ซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมแห่งวิชาชีพ รวมทั้งให้ความร่วมมือในกิจกรรมขององค์การวิชาชีพพยาบาล

6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถประเมินผลงาน ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาตนเองและวิชาชีพ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการศึกษา

7. การสนับสนุนและร่วมมือในการศึกษาและการวิจัย ตลอดจนนำผลการวิจัยที่เชื่อถือได้ไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการพยาบาล ทั้งด้านการศึกษา การบริการ การบริหารและการวิจัย

8. มีความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ เคารพสิทธิมนุษยชน และสิทธิของผู้รับบริการทางด้านสุขภาพอนามัย

9. ส่งเสริมและดำรงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี และศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม

10. มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ และต่อประเทศ ในฐานะพยาบาลวิชาชีพ นายทหารสัญญาบัตร และพลเมืองที่ดีของประเทศ

11. เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยทางทหารที่ดี มีความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้ช่วยในยามปกติ และยามสงคราม ตลอดจนดำเนินการส่งกลับผู้ป่วย โดยทำงานประสานงานกับหน่วยทหารเหล่าอื่นได้

คุณลักษณะพยาบาลในต่างประเทศ

ริส (ทัศนาศ นุญทอง . 2538: 203; อ้างอิงจาก Reece. 1961) ได้กำหนดคุณลักษณะของพยาบาลที่ดีต่อสมาคมพยาบาลแห่งชาติ (The Nation of Nursing Education) โดย “กำหนดลักษณะพยาบาลที่ดี” ไว้หลายประการ ดังคุณลักษณะต่อไปนี้

1. รู้จักปรับตัว
2. มีความมั่นคงทางอารมณ์
3. ว่องไว
4. กระตือรือร้น
5. มีความสนใจกว้างขวาง
6. เปิดเผย
7. ร่าเริงแจ่มใส
8. มีการตัดสินใจที่ดี
9. มีสติรอบคอบ
10. มีทัศนคติที่ดีต่อคำวิพากษ์วิจารณ์
11. ให้ความร่วมมือที่ดี
12. มีความเป็นอิสระ
13. กล้าหาญ
14. ซื่อสัตย์สุจริต
15. สุขภาพเรียบร้อย
16. ความเป็นระเบียบ
17. ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ
18. สุขภาพสมบูรณ์
19. มีแผนในการทำงาน
20. มีความเฉลียวฉลาด
21. เชื้อมั่นในตนเอง
22. มีอารมณ์ขัน

23. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
24. มีความอดทน
25. มีความคิดลึกซึ้ง
26. เสียสละ
27. เป็นที่ไว้วางใจได้
28. มีไหวพริบดี
29. รู้จักการมัธยัสถ์

เฮย์และแอนเดอร์สัน (ทัศนาศา นุญทอง. 2538: 206; อ้างอิงจาก Hay; & Anderson. n.d.)

ได้ศึกษาถึงความต้องการของผู้ป่วยต่อการพยาบาล และได้เสนอแนะคุณลักษณะของพยาบาลที่จะสามารถให้การช่วยเหลือผู้ป่วยได้ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมต้องสามารถช่วยให้กำลังใจ ปลอบใจ มีความเข้าใจและผู้ป่วยสามารถพูดคุยได้โดยไม่ถูกตำหนิหรือดูว่า พร้อมทั้งให้คำแนะนำ เกื้อหนุนให้ผู้ป่วยเกิดกำลังใจได้อีกด้วย เพราะสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ป่วยเข้มแข็งและมีความหวัง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับอาการของโรคและ/หรือการรักษา
2. การเรียนรู้และการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
3. ความช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่าย
4. ความสามารถด้านสังคมและการช่วยเหลือตนเอง
5. การยอมรับว่าเขาเจ็บป่วยหรือพิการและได้รับการยอมรับจากกลุ่ม
6. การรักษาพยาบาลที่ถูกต้อง
7. การจัดให้อยู่ในภาวะแวดล้อมที่เหมาะสม มีอุปกรณ์ดีเพื่อทดแทนสถานะที่ไร้ความสามารถ
8. ต้องการบรรลุจุดมุ่งหมายในชีวิต
9. ต้องการการก้าวทันทางอารมณ์
10. ต้องการบรรเทาความกังวลและความกลัว
11. ต้องการกำลังใจและความเข้าใจ
12. ต้องการให้การยอมรับว่าผู้ป่วยต้องการการช่วยเหลือโดยเร็ว

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของพยาบาลที่ดีต้องประกอบไปด้วยความรู้ความสามารถในวิชาชีพ พยาบาล ต้องมีคุณธรรมจริยธรรม เช่น ความเมตตา ความกรุณา สามารถอดทนต่อ คำวิพากษ์วิจารณ์ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาล เป็นต้น ตลอดจนต้องมี ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องมีการรักษาพยาบาลกับผู้ป่วยอย่างถูกต้อง

คุณลักษณะที่พึงมีของนักศึกษาพยาบาล

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่านักศึกษาพยาบาลพึงมีคุณลักษณะ 3 ด้าน ดังนี้

1. **ด้านความรู้ความสามารถ** นักศึกษาพยาบาลควรจะมีความรู้และทักษะของความเป็นมนุษย์ และการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์ ทักษะด้านการให้คำแนะนำปรึกษาและคัดกรองโรค (Counseling Skill) ทักษะความเชี่ยวชาญที่ไม่เน้นด้านเทคโนโลยีแต่ต้องอาศัยความรู้ด้านจิตวิทยา (Psychology) และสังคมวิทยา (Community and Social) มีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับระบบบริการและศาสตร์อื่น ๆ มีความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ โดยเน้นวิชาใหม่ ๆ มีความรอบรู้และทันเหตุการณ์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีทักษะการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทักษะในการสื่อสารและการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่น และทักษะด้านภาษา

พัชนี แก้วสว่าง (2542: 67) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ มีกลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์ที่ทำหน้าที่นิเทศการฝึกปฏิบัติของนักศึกษา จำนวน 75 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ จำนวน 70 คน ผลการวิจัยพบว่า มีความรู้ความสามารถโดยรวมอยู่ในระดับที่พึงประสงค์มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในส่วนของอาจารย์ ข้อที่มีคะแนนสูงที่สุดคือ มีความชำนาญในการปฏิบัติพยาบาล รองลงมาคือ มีความรู้ความสามารถในสาขาพยาบาลและสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง ส่วนข้อที่มีคะแนนต่ำที่สุดคือ มีความรู้ในการทำวิจัย ในส่วนของนักศึกษา มีความเห็นว่ามีข้อที่มีคะแนนสูงสุด คือมีความชำนาญในการปฏิบัติพยาบาล โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ พึงประสงค์มาก รองลงมาคือ มีความรู้ความสามารถในสาขาพยาบาลและสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งเท่ากับมีความรู้ในด้านการให้คำปรึกษา ส่วนข้อที่มีคะแนนต่ำที่สุดคือ มีความรู้ในการทำวิจัย เช่นเดียวกับส่วนของอาจารย์

บุญทรี พ่วงสุวรรณและคณะ (2542: 58) ได้ศึกษาการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้ทฤษฎีการดูแลตนเองของโอริเม เป็นกรอบแนวคิดของหลักสูตรโดยการประเมินคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล อาจารย์พี่เลี้ยงและบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2541 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะวิชาชีพการพยาบาล ในเรื่องของความรู้ในวิชาชีพ อาจารย์พยาบาลประเมินบัณฑิตอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเมิน 3 อันดับแรก คือ มีความรู้ความเข้าใจในงานพยาบาล มีความรู้ความเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของผู้ใช้บริการและญาติ มีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีการดูแลตนเอง มีความรู้ในศาสตร์ทางการพยาบาล และ 3 อันดับสุดท้าย มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หรืออย่างเป็นรูปธรรม ติดตามความรู้ความก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ๆ มีความรู้ใน

ศาสตร์สาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง ส่วนบัณฑิตมีการประเมินตนเองในระดับมากโดยประเมิน 3 อันดับแรก คือ มีความรู้ความเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมของผู้ใช้บริการและญาติ มีความรู้ความเข้าใจในงานพยาบาล มีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีการดูแลตนเอง และ 3 อันดับสุดท้าย มีติดตามความรู้ความก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ๆ มีความรู้ในศาสตร์สาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ความสามารถในการคิดอย่างเป็นรูปธรรม

มาลินี จำเนียรและคณะ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตพยาบาลที่พึงประสงค์ ประจำปีการศึกษา 2552: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี ตามการรับรู้ของนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา มีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาแต่ละชั้นปี จำนวน 609 คนและอาจารย์ที่ปรึกษา จำนวน 59 คน โดยเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินความสามารถของ ตนเองเกี่ยวกับคุณลักษณะ บัณฑิตที่พึงประสงค์ ซึ่งพัฒนามาจากคุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาลที่พึงประสงค์แต่ละชั้นปีที่ วิทยาลัยกำหนด พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มีระดับคะแนนสูงสุดตามความคิดเห็นของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 คือ การติดต่อสื่อสารกับบุคคล ครอบครัวและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ที่มีระดับคะแนนต่ำสุดตามความคิดเห็นของนักศึกษาเกือบทุกชั้นปีและอาจารย์ที่ปรึกษา ได้แก่ ทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ

2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม การเป็นนักศึกษาพยาบาลควรมีคุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพ เช่น เมตตา กรุณา ซื่อสัตย์ เสียสละ ขยัน รับผิดชอบ อุดม มีน้ำใจ ดูแลช่วยเหลือ ให้บริการ ฯลฯ ตลอดจนการมีความรัก เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีใจรักให้บริการ มีความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม มีจิตสำนึกในการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ สามารถวิเคราะห์พฤติกรรมเชิงจริยธรรม (Analytic Competency) ของผู้ประกอบการวิชาชีพ และค้นหาแนวทางปฏิบัติได้ด้วยตนเอง รู้จักรักตนเองและผู้อื่น

อาภา โลจายะ (2535: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล สภากาชาดไทย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารพยาบาลและอาจารย์พยาบาลใน 9 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความเมตตา กรุณา ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความสุภาพอ่อนโยน ความเคารพในความเป็นมนุษย์ ความอดทน ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และความเสียสละ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็น ผู้บริหารและอาจารย์พยาบาล จำนวน 250 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่า พฤติกรรม จริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล ด้านความมีระเบียบวินัยและความสุภาพอ่อนโยนอยู่ในระดับมาก แต่ ด้านความซื่อสัตย์ ความเมตตา กรุณา ความรับผิดชอบ ความเคารพในความเป็นมนุษย์ ความอดทน ความร่วมมือและรู้จักสามัคคี และความเสียสละ อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับอาจารย์พยาบาลมี ความเห็นว่า พฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล ด้านความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย ความ รับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก แต่ในด้านความเมตตา กรุณาและความเสียสละอยู่ในระดับปานกลาง

พเยาว์ เขี่ยมวงศ์ (2538: 79-80) ได้ศึกษาคุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาล ตำรวจ ตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ. โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบคุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ ซึ่งศึกษาคุณลักษณะตาม องค์ประกอบ 2 ด้าน คือ ด้านส่วนตัวและด้านวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ จำนวน 118 คน ผลการวิจัยพบว่า ในด้านส่วนตัวอาจารย์พยาบาลพึงประสงค์ ให้พยาบาลวิชาชีพมีความสามารถในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 พึงประสงค์ให้พยาบาลวิชาชีพมีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉง ว่องไว สามารถตัดสินใจ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าในการปฏิบัติงาน รวมทั้งปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และบุคคลอื่นได้

พัชนี แก้วสว่าง (2542: 67-68) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี เชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า มี คุณธรรมและจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับที่พึง ประสงค์มากทั้งในส่วนของอาจารย์และนักศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น คือ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ รองลงมาคือ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และในข้อที่มีคะแนนต่ำที่สุดตามความคิดเห็นของนักศึกษาคือ รู้จักการให้อภัย ซึ่งสอดคล้ององการศึกษานักศึกษาของชนิษฐา เจริญพันธ์ (2546: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษา เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลวิชาชีพ ตามทัศนะของนักศึกษา พยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาพยาบาล ปีการศึกษา 2545 จำนวน 500 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษา พยาบาลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เช่นเดียวกัน กับงานวิจัยของสุมาลี วาจาสิทธิศิลป์ (2542: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา คุณลักษณะของ บัณฑิตพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ตามทัศนะของบัณฑิต ผู้ร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา โดยมี กลุ่มตัวอย่าง คือ บัณฑิต ผู้ร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา จำนวน 290 คน ผลการวิจัยพบว่า ในด้าน จรรยาบรรณวิชาชีพและการพัฒนาตนเอง บัณฑิตพยาบาล ผู้ร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา มีความ คิดเห็นว่าบัณฑิตพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลตำรวจมีจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลและการพัฒนา ตนเองอยู่ในระดับมาก

มาลินี จำเริญและคณะ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตพยาบาลที่พึงประสงค์ ประจำปีการศึกษา 2552: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ราชบุรี ตามการรับรู้ของนักศึกษาและ อาจารย์ที่ปรึกษาของ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มีระดับคะแนนสูงสุดตามความคิดเห็น ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และอาจารย์ที่ปรึกษา คือ การให้เกียรติและเห็นคุณค่าของผู้อื่น

3. ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล การเป็นนักศึกษาพยาบาลควรจะสามารถในการพยาบาลเฉพาะสาขา/เฉพาะทาง ในขณะที่เดียวกันควรจะมีควมรู้ความสามารถเบ็ดเสร็จรอบรู้ทุกด้านเข้ามาเสริม ตลอดจนความสามารถที่เน้นการส่งเสริม ป้องกันและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วย (Promotion, Prevention and Rehabilitation) มีความสามารถในการประยุกต์ใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีทางการแพทย์ มีทักษะการดูแลชุมชนและการคืนพลังให้ประชาชนสามารถดูแลตนเอง และช่วยเหลือบุคคล ครอบครัวและชุมชนได้ทั้งในลักษณะปกติหรือความเป็ยงเบนทางสุขภาพตั้งแต่เกิดจนถึงตาย มีความรู้เรื่องโรคต่างๆ มีความสามารถในการตรวจรักษาเบื้องต้นและส่งต่อได้ สามารถดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม (Holistic Care) โดยมีลักษณะการดูแลที่ครบวงจรและต่อเนื่อง

เพียวาร์ เอี่ยมวงศ์ (2538: 79-80) ได้ศึกษาคุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลตำรวจ ตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ผลการวิจัยพบว่า ส่วนในด้านวิชาชีพอาจารย์พยาบาลพึงประสงค์ให้พยาบาลวิชาชีพแสดงพฤติกรรมในการประเมินปัญหาผู้ป่วยด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมได้อย่างครอบคลุม และนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 พึงประสงค์ให้พยาบาลวิชาชีพคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ ความเป็นบุคคลของผู้ป่วยอยู่ในระดับมาก

บุญทวี พ่วงสุวรรณและคณะ (2542: 58-59) ได้ศึกษาการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า คุณลักษณะวิชาชีพการพยาบาล ในเรื่องของการปฏิบัติการพยาบาล อาจารย์พยาบาลประเมินบัณฑิตพยาบาลอยู่ในระดับปานกลางโดยประเมิน 3 อันดับแรก คือ จัดสิ่งแวดล้อมเพื่อความสบายและปลอดภัยของผู้ใช้บริการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ใช้บริการและญาติในการรักษาพยาบาล เสริมสร้างบรรยากาศของความร่วมมือไว้วางใจ จริงใจในการทำงาน และ 3 อันดับสุดท้าย คือ ใช้ความรู้ที่ได้จากวารสารวิชาชีพและการวิจัยในการปฏิบัติพยาบาล สอนผู้ให้บริการให้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการดูแลตนเอง ประยุกต์เครื่องมือเครื่องใช้และเทคโนโลยีมาใช้ในหน่วยงาน สามารถประยุกต์ความรู้จากศาสตร์สาขาอื่นๆมาใช้ในการปฏิบัติพยาบาล ส่วนบัณฑิตพยาบาลประเมินตนเองในระดับมากโดยประเมิน 3 อันดับแรก คือ ส่งเสริมศักยภาพในการดูแลตนเองของผู้ใช้บริการและญาติ สื่อสารกับผู้ให้บริการทุกครั้งปฏิบัติพยาบาล ให้เวลารับฟังปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการด้วยความเต็มใจ ปฏิบัติงานในบทบาทของพยาบาลได้ จัดสิ่งแวดล้อมเพื่อความสบายและปลอดภัยของผู้ใช้บริการ และ 3 อันดับสุดท้าย คือ ใช้ความรู้ที่ได้จากวารสารวิชาชีพและการวิจัยในการปฏิบัติพยาบาล สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาในสถานการณ์ฉุกเฉินทางการพยาบาล สามารถสื่อสารเพื่อการบำบัดทางการพยาบาล ประยุกต์เครื่องมือเครื่องใช้และเทคโนโลยีมาใช้ในหน่วยงาน

สุมาลี วาจาสิทธิศิลป์ (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ตามทัศนคติของบัณฑิต ผู้ร่วมงาน และผู้บังคับบัญชาพบว่า ผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตพยาบาลมีความคิดเห็นว่า บัณฑิตพยาบาลมีทักษะการปฏิบัติงานพยาบาลในระดับมาก ส่วนผู้ร่วมงานมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

มาลินี จำเนียรและคณะ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตพยาบาลที่พึงประสงค์ประจำปีการศึกษา 2552: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มีระดับคะแนนสูงสุดตามความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่า ข้อที่มีคะแนนสูงสุดคือการปฏิบัติพยาบาลและการผดุงครรภ์แบบองค์รวมด้วยความเชื่ออาทรและยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

การจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ

วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ (2554ก: ออนไลน์) เป็นสถาบันการศึกษาในสังกัดกรมแพทยทหารเรือและเปิดสอนครั้งแรกในวันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2511 โดยมีชื่อว่า “โรงเรียนพยาบาลผดุงครรภ์ และอนามัย กองทัพเรือ” ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532 และในปี 2536 สภามหาวิทยาลัยมหิดล ได้อนุมัติให้วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือเป็นสถาบันสมทบของมหาวิทยาลัยมหิดล มีภารกิจในการผลิตพยาบาลวิชาชีพเพื่อให้บริการสุขภาพแก่ทหารและครอบครัว รวมทั้งประชาชนทั่วไปทั้งในภาวะปกติ อุบัติเหตุและสงคราม โดยเชื่อว่ามนุษย์เป็นบุคคลที่มีศักยภาพ และสามารถพัฒนาได้ในทุกด้าน สิ่งสำคัญในการพัฒนาบุคคลให้เจริญงอกงามคือ ความรอบรู้ด้านวิชาการ วิชาชีพ และการส่งเสริมสนับสนุนที่ดีจากสังคม ซึ่งวิชาชีพการพยาบาลมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อสังคม มีหน้าที่ให้บริการสุขภาพอย่างครอบคลุมทั้งในด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสุขภาพ โดยเน้นการใช้ศาสตร์ทางการพยาบาลมาประยุกต์ใช้ในการดูแลบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคมแบบองค์รวม โดยยึดผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง ปฏิบัติการพยาบาลด้วยความเสมอภาค คำนึงถึงสิทธิของผู้ป่วย ความแตกต่างระหว่างบุคคล มีคุณธรรมจริยธรรม และยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ

ในปีการศึกษา 2554 วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือมีนักศึกษาพยาบาลทั้งหมด 328 คน แบ่งออกเป็น ชั้นปีที่หนึ่ง 89 คน ชั้นปีที่สอง 89 คน ชั้นปีที่สาม 89 คน และชั้นปีที่สี่ 61 คน วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ มีวิสัยทัศน์คือ เป็นสถาบันที่ทำการผลิตบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณลักษณะทางทหารและเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการพยาบาลเวชศาสตร์ทางทะเล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือได้จัดการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 4 ปี ประกอบด้วย 1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 38 หน่วยกิต ได้แก่ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาศาสตร์ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 2. หมวดวิชาเฉพาะ 97 หน่วยกิต ได้แก่ กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพและกลุ่มวิชาชีพ ซึ่งมีทั้งการเรียนในภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ 3. หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต และ 4. หมวดวิชาทหาร 4 หน่วยกิต

วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ (2554ข: ออนไลน์) มุ่งที่จะผลิตบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ให้เป็นผู้ที่มีความเข้าใจมนุษย์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนรู้ ตลอดชีวิต พัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง มีคุณลักษณะทางทหารที่ดี มีความรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนและสังคม รวมทั้งสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยได้กำหนดให้บัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษามีคุณลักษณะ ดังนี้

1. ตระหนักในคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ
2. มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพการพยาบาลและสามารถประยุกต์องค์ความรู้ทางภาคทฤษฎีเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติการพยาบาลแบบองค์รวม และเชิงรุกโดยใช้กระบวนการพยาบาลเป็นหลักในการให้บริการสุขภาพ ตามมาตรฐานการพยาบาลอย่างมีศิลปะ มีคุณธรรมจริยธรรม ยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพและปฏิบัติตามขอบเขตของกฎหมาย โดยคำนึงถึงสิทธิผู้ป่วยเป็นสำคัญ
3. มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลสนาม การดูแลผู้ที่ประสบสาธารณภัย และได้รับอุบัติเหตุทางน้ำ
4. มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการตัดสินใจแก้ปัญหาเชิงเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพ
5. มีความสามารถค้นคว้าข้อมูลประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการสื่อสารทางการพยาบาลในระดับสากล
6. ทำวิจัย และหรือมีส่วนร่วมในการทำวิจัย และนำผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล
7. มีมนุษยสัมพันธ์ มีภาวะผู้นำ สามารถประสานความร่วมมือและบริหารจัดการเกี่ยวกับงานบริการสุขภาพร่วมกับบุคลากรทีมสุขภาพและบุคคลอื่นได้
8. มีสุขภาพแข็งแรง วุฒิภาวะทางอารมณ์ คุณลักษณะทางทหาร รับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและประเทศชาติในฐานะพยาบาลวิชาชีพและพลเมืองที่ดี
9. ส่งเสริมและดำรงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี และศิลปวัฒนธรรมไทย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า คุณลักษณะมีความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมีการจัดการศึกษาเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้บุคคลมีความรู้ความสามารถพร้อมที่จะออกไปปฏิบัติงานได้ อีกทั้งนิสิตนักศึกษาควรจะมีคุณธรรมจริยธรรมต่อตนเอง ต่อวิชาชีพ และต่อผู้อื่นอีกด้วย นอกจากนี้ในวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่นักศึกษาต้องมีทั้งความรู้ความสามารถรอบด้านและในสาขาวิชาที่ตนเองศึกษา มีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพของตนเอง ตลอดจนต้องมีทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพพยาบาล สามารถให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วยได้ สิ่งเหล่านี้จะเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพพยาบาลต่อไปในอนาคต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ชั้นปีที่ 2-4 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งสิ้น 256 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ชั้นปีที่ 2-4 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 256 คน โดยการวิจัยครั้งนี้ ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล ในหัวข้อต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล ในแต่ละด้านทั้ง 3 ด้าน ตามที่ได้กำหนดไว้ในนิยามศัพท์เฉพาะ ได้แก่
 - 2.1 คุณลักษณะทางด้านความรู้ความสามารถ
 - 2.2 คุณลักษณะทางด้านคุณธรรม จริยธรรม
 - 2.3 คุณลักษณะทางด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล
3. นำข้อมูลจากข้อ 1 และข้อ 2 มาสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ให้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะศึกษา

4. การหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน (ภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาในข้อคำถาม ความครอบคลุมของเนื้อหา และวิเคราะห์ความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อพิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง

4.2 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 50 คน และหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยวิธีการหาค่าร้อยละ 25 ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำแล้วใช้การทดสอบที (t-test) วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก เลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปไว้ใช้เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (Ferguson, 1981: 180) จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1984: 161)

4.3 จากการหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นพบว่า มีข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำกว่า 1.75 จำนวน 4 ข้อ คือ ข้อที่ 1 ข้อที่ 2 ข้อที่ 3 และข้อที่ 40 ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อร่วมกันพิจารณาปรับปรุงสำนวนภาษาของแบบสอบถาม จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.961

5. เมื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำเสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อพิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบให้เลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีการกำหนดคะแนนดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้
 ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ผู้ตอบมีคุณลักษณะนั้นๆในระดับมากที่สุด
 ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ผู้ตอบมีคุณลักษณะนั้นๆในระดับมาก
 ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ผู้ตอบมีคุณลักษณะนั้นๆในระดับปานกลาง
 ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ผู้ตอบมีคุณลักษณะนั้นๆในระดับน้อย
 ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ผู้ตอบมีคุณลักษณะนั้นๆในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยถึงกรมแพทยทหารเรือ จากนั้นนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ รวมทั้งสิ้น จำนวน 256 คน แบบสอบถาม ที่ส่งไป ได้รับกลับคืนและมี ความสมบูรณ์จำนวน 256 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ด้วยเครื่อง คอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่า ร้อยละ
2. ตามความมุ่งหมายข้อ 1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล กองทัพเรือ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะการ ปฏิบัติการพยาบาล โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือระดับ ปริญญาตรี โดยรวมและในแต่ละด้าน ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 2 โดยจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance หรือ ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ (pair comparisons) โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe' Method) (Ferguson. 1981: 190)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Ferguson. 1981: 46)

1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (Ferguson. 1981: 190)

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบสอบถาม มีดังนี้

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม (Discrimination Power) โดยวิธีการแจกค่าที (t-test) (Ferguson. 1981: 180)

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha – Coefficient) (Cronbach. 1984: 161)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

การทดสอบค่าความแตกต่างของค่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว w ในกรณีที่พบความแตกต่าง จะทดสอบความแตกต่าง ของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเซฟเฟ้ (Ferguson. 1981: 190)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	แทน ระดับขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
p	แทน ความน่าจะเป็นที่สถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมติฐาน
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวมและในแต่ละด้าน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล โดยการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีเชฟเฟ้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ

ตาราง 1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน) n = 256	ร้อยละ
1. ชั้นปีที่ศึกษา		
ชั้นปีที่ 2	80	31.26
ชั้นปีที่ 3	88	34.37
ชั้นปีที่ 4	88	34.37
รวม	256	100.00
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	43	16.80
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง	126	49.20
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	87	34.00
รวม	256	100.00
3. ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู		
แบบมีเหตุผล	158	61.70
แบบใช้อำนาจควบคุม	34	13.30
แบบปล่อยตามใจ	64	25.00
รวม	256	100.00
รวม	256	100.00

จากตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 จำนวนเท่ากัน คือ 88 คน คิดเป็นร้อยละ 34.37 และมีนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 31.26 เมื่อพิจารณาตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่านักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 49.20 รองลงมามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 และเมื่อพิจารณา

ตัวแปรลักษณะการอบรมเลี้ยงดู พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 61.70 รองลงมาคือที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยตามใจ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30

ตอนที่ 2 การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวมและในแต่ละด้าน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล โดยการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาปรากฏดังตาราง 2-8

ตาราง 2 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวมและในแต่ละด้าน

คุณลักษณะของนักศึกษา	n = 256		การแปลความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
ด้านความรู้ความสามารถ	3.74	0.39	มาก
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.05	0.40	มาก
ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล	3.63	0.44	มาก
รวม	3.79	0.37	มาก

จากตาราง 2 นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ ด้านความรู้ความสามารถ เป็นรายชื่อ

ด้านความรู้ความสามารถ	n = 256		การแปลความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
1. ท่านเข้าใจและยอมรับเรื่องความแตกต่าง ระหว่างบุคคล.....	4.21	0.63	มาก
2. ท่านสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอก หน่วยงานได้.....	4.12	0.60	มาก
3. ท่านสามารถสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับบุคคลอื่น ได้.....	4.13	0.67	มาก
4. ท่านสามารถประสานและสร้างความสามัคคีใน หน่วยงาน.....	3.88	0.69	มาก
5. ท่านสามารถสัมภาษณ์ รวบรวมและเก็บข้อมูล ของผู้ป่วย.....	3.91	0.69	มาก
6. ท่านสามารถประเมินสภาวะทางร่างกาย จิตใจ สังคมของผู้ป่วย.....	3.64	0.65	มาก
7. ท่านสามารถกำหนดข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล เป็นลายลักษณ์อักษรได้อย่างถูกต้อง.....	3.41	0.68	ปานกลาง
8. ท่านติดตามข่าวสาร ความเคลื่อนไหวทางด้าน วิชาชีพอย่างต่อเนื่อง.....	3.07	0.78	ปานกลาง
9. ท่านมีกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ	3.36	0.64	ปานกลาง
10. ท่าน ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการทำงานได้.....	4.32	0.69	มาก
11. ท่านใช้อินเทอร์เน็ตในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ทางวิชาการ.....	4.42	0.65	มาก
12. ท่านค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการได้ด้วยตนเอง.	4.26	0.65	มาก
13. ท่านให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยในการตัดสินใจ เผชิญกับภาวะผิดปกติทางด้านร่างกาย จิตใจและ สังคมได้อย่างเหมาะสม.....	3.58	0.70	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

ด้านความรู้ความสามารถ	n = 256		การแปลความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
14. ท่านค้นคว้าหาความรู้ ความชำนาญในงานที่ปฏิบัติเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง.....	3.46	0.66	ปานกลาง
15. ท่านใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารได้อย่างเหมาะสม.....	4.06	0.70	มาก
16. ท่านใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติได้.....	2.81	0.73	ปานกลาง
17. ท่านอ่านและเข้าใจวารสารทางการแพทย์หรือหนังสือที่เกี่ยวกับการพยาบาลที่เป็นภาษาอังกฤษได้.....	2.83	0.78	ปานกลาง
18. ท่านมีทักษะในการสื่อสารกับผู้ร่วมงานและผู้ป่วย.....	3.66	0.62	มาก
19. ท่านมีทักษะการให้ข้อมูลด้านสุขภาพแก่ผู้ป่วย.....	3.57	0.66	มาก
20. ท่านให้การดูแลผู้ป่วยโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้ป่วยได้.....	4.16	0.68	มาก
รวม	3.74	0.39	มาก

จากตาราง 3 นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ มีคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ 7 ท่านสามารถกำหนดข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลเป็นลายลักษณ์อักษรได้อย่างถูกต้อง ข้อที่ 8 ท่านติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวทางด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ข้อที่ 9 ท่านมีกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ข้อที่ 14 ท่านค้นคว้าหาความรู้ ความชำนาญในงานที่ปฏิบัติเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง ข้อที่ 16 ท่านใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ และข้อที่ 17 ท่านอ่านและเข้าใจวารสารทางการแพทย์หรือหนังสือที่เกี่ยวกับการพยาบาลที่เป็นภาษาอังกฤษได้ ที่นักศึกษามีคุณลักษณะอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นรายชื่อ

ด้านคุณธรรมจริยธรรม	n = 256		การแปลความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
21. ท่านใช้เวลา รับฟังปัญหาและความต้องการ ของผู้ป่วยด้วยความเต็มใจ.....	4.25	0.64	มาก
22. ท่านไม่ล่วงละเมิดความเป็นส่วนตัว สิทธิและ รักษาความลับของผู้อื่น.....	4.35	0.69	มาก
23. ท่านเคารพและยอมรับความคิดเห็น ความ เชื่อและค่านิยมของผู้อื่น.....	4.37	0.60	มาก
24. ท่านสามารถอดทนต่อความคิดเห็นที่แตกต่าง และสถานการณ์ที่ขัดแย้งได้.....	4.05	0.65	มาก
25. ท่านมีความเมตตา เอื้ออาทรและเห็นอกเห็น ใจต่อผู้อื่น.....	4.32	0.64	มาก
26. ท่านมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์และเสียสละ...	4.04	0.62	มาก
27. ท่านมีความสุข รอบคอบ และมีเหตุผล.....	3.75	0.63	มาก
28. ท่านมีทำที่ที่นุ่มนวล ละมุนละม่อม.....	3.80	0.72	มาก
29. ท่านเคารพ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ ของสังคมอย่างเคร่งครัด.....	3.93	0.67	มาก
30. ท่านแสดงออกถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ อย่างเหมาะสม.....	3.93	0.66	มาก
31. ท่านให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นโดยมิได้ร้องขอ	3.92	0.65	มาก
32. ท่านปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ด เหนื่อย.....	3.80	0.65	มาก
33. เมื่อท่านได้รับมอบหมายให้ดูแลผู้ป่วย ท่านก็ จะปฏิบัติอย่างเต็มความสามารถ.....	4.26	0.60	มาก
34. ท่านให้เกียรติแก่ผู้ใช้บริการ.....	4.40	0.60	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านคุณธรรมจริยธรรม	n = 256		การแปลความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
35. ท่านยินดีช่วยเหลืองานขององค์กรนอกเวลา ปฏิบัติงาน.....	4.05	0.68	มาก
36. ท่านได้บริจาคทรัพย์สินช่วยในกิจกรรมของ ส่วนรวม.....	3.79	0.69	มาก
37. ท่านร่วมงานตามประเพณีที่องค์กรจัดอย่าง สม่ำเสมอ.....	4.07	0.66	มาก
38. ท่านเป็นคนตรงต่อเวลา.....	3.87	0.70	มาก
39. ท่านไม่ขาดเวรโดยไม่มีแจ้งล่วงหน้า.....	4.45	0.77	มาก
40. ท่านรู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัด.....	3.62	0.86	มาก
รวม	4.05	0.40	มาก

จากตาราง 4 นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ มีคุณลักษณะด้านคุณธรรม
จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามี
คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล เป็นรายข้อ

ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล	n = 256		การแปลความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
41. ท่านสามารถนำทฤษฎีทางการพยาบาลมาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลได้.....	3.75	0.64	มาก
42. ท่านสามารถนำแนวคิดและทฤษฎีในศาสตร์สาขาอื่นที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลได้.....	3.50	0.60	ปานกลาง
43. ท่านมีการประเมินภาวะสุขภาพของบุคคล ครอบครัว ชุมชนทั้งด้านกาย จิตสังคมและจิตวิญญาณได้.....	3.63	0.63	มาก
44. ท่านสามารถวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการด้านสุขภาพของผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม.	3.58	0.62	มาก
45. ท่านมีการวางแผนและดูแลการให้การพยาบาลตามปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม.....	3.66	0.66	มาก
46. ท่านมีการผสมผสานการดูแลแบบปัจจุบันและการดูแลที่บ้านได้.....	3.42	0.68	ปานกลาง
47. ท่านมีการส่งเสริมศักยภาพในการดูแลตนเองของผู้ป่วยและญาติได้.....	3.69	0.64	มาก
48. ท่านมีการประยุกต์เครื่องมือเครื่องใช้และเทคโนโลยีทางการแพทย์มาใช้ในหน่วยงานได้.....	3.39	0.69	ปานกลาง
49. ท่านมีข้อเสนอแนะแนวทางและทางเลือกที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมแก่ผู้ป่วยและครอบครัวได้.....	3.58	0.66	มาก
50. ท่านมีความคิดริเริ่มและพัฒนาวิธีการพยาบาลที่เหมาะสม.....	3.39	0.70	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล	n = 256		การแปลความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
51. ท่านสามารถปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้ความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์.....	3.61	0.62	มาก
52. ท่านสามารถปฏิบัติการพยาบาลที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ป่วยและครอบครัวได้.....	3.75	0.63	มาก
53. ท่านส่งเสริมให้ผู้ใช้บริการและญาติมีส่วนร่วมในการรักษาพยาบาลได้.....	3.88	0.67	มาก
54. ท่านประเมินและปรับปรุงวิธีการปฏิบัติการพยาบาลเป็นระยะๆและต่อเนื่องได้.....	3.50	0.65	ปานกลาง
55. ท่านตัดสินใจในสถานการณ์ฉุกเฉินได้ทันท่วงที ถูกต้อง และปลอดภัย.....	3.33	0.67	ปานกลาง
56. ท่านอธิบายแก่ผู้ป่วยก่อนลงมือปฏิบัติการพยาบาลทุกครั้ง.....	3.95	0.70	มาก
57. ท่านมีการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติพยาบาลเพื่อนำมาปรับปรุงแผนการพยาบาลได้.....	3.58	0.68	มาก
58. ท่านสามารถพัฒนาวิธีการให้ข้อมูลเพื่อการส่งเสริมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ.....	3.59	0.63	มาก
59. ท่านมีการประสานการดูแลและการรักษาพยาบาลกับทีมสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	3.55	0.67	มาก
60. ท่านช่วยให้ผู้ป่วยเข้าใจและยอมรับสภาพความเจ็บป่วยของตนเอง.....	3.69	0.67	มาก
61. ท่านมีความสามารถจูงใจให้ผู้ป่วยยอมรับและร่วมมือในการรักษาพยาบาล.....	3.75	0.68	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล	n = 256		การแปลความหมาย
	\bar{X}	S.D.	
62. ท่านมีการปรับเปลี่ยนการพยาบาลตาม สภาวะของโรคและปัญหาของผู้ป่วยและ ครอบครัว.....	3.64	0.64	มาก
63. ท่านใช้ศิลปะในการปฏิบัติการพยาบาลตาม ขั้นตอนที่กำหนดไว้.....	3.62	0.67	มาก
64. ท่านมีความสามารถในการให้คำแนะนำ ผู้ป่วยและครอบครัวในการฟื้นฟูความสามารถ....	3.62	0.66	มาก
65. ท่านมีความสามารถในการกระตุ้นให้ผู้ป่วย ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน....	3.88	0.66	มาก
66. ท่านรักษามาตรฐานของการพยาบาลอย่าง เคร่งครัด.....	3.84	0.65	มาก
รวม	3.63	0.44	มาก

จากตาราง 5 นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ มีคุณลักษณะด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D.= 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาลอยู่ในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ 42 ท่านสามารถนำแนวคิดและทฤษฎีในศาสตร์สาขาอื่นที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลได้ ข้อที่ 46 ท่านมีการผสมผสานการดูแลแบบปัจจุบันและการดูแลที่บ้านได้ ข้อที่ 48 ท่านมีการประยุกต์เครื่องมือเครื่องใช้และเทคโนโลยีทางการแพทย์มาใช้ในหน่วยงานได้ ข้อที่ 50 ท่านมีความคิดริเริ่มและพัฒนาวิธีการพยาบาลที่เหมาะสม ข้อที่ 54 ท่านประเมินและปรับปรุงวิธีการปฏิบัติการพยาบาลเป็นระยะๆ และต่อเนื่องได้ และข้อที่ 55 ท่านตัดสินใจในสถานการณ์ฉุกเฉินได้ทัน่วงที่ ถูกต้อง และปลอดภัย ที่นักศึกษามีคุณลักษณะอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

คุณลักษณะของนักศึกษา	ชั้นปีที่ศึกษา					
	ชั้นปีที่ 2 (n = 80)		ชั้นปีที่ 3 (n = 88)		ชั้นปีที่ 4 (n = 88)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านความรู้ความสามารถ	3.65	0.40	3.72	0.39	3.85	0.38
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.01	0.40	4.00	0.43	4.13	0.35
ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล	3.52	0.46	3.58	0.44	3.78	0.39
รวม	3.71	0.37	3.75	0.38	3.91	0.33

จากตาราง 6 นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือทุกชั้นปีมีคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.71), ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.38) และ ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาทุกชั้นปีมีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรืออยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นเดียวกัน

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณลักษณะของนักศึกษา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (n = 43)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (n = 126)		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (n = 87)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านความรู้ความสามารถ	3.73	0.44	3.72	0.38	3.78	0.38
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.08	0.41	4.06	0.40	4.02	0.39
ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล	3.68	0.47	3.65	0.42	3.58	0.45
รวม	3.82	0.40	3.80	0.36	3.78	0.37

จากตาราง 7 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทุกระดับมีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.40), ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.36) และ ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลางและต่ำ มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล
วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของ
ครอบครัว

คุณลักษณะของนักศึกษา	ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว					
	แบบมีเหตุผล (n = 158)		แบบใช้อำนาจ ควบคุม (n = 34)		แบบปล่อย ตามใจ (n = 64)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ด้านความรู้ความสามารถ	3.73	0.41	3.82	0.44	3.74	0.32
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.04	0.43	4.13	0.39	4.04	0.31
ด้านทักษะการปฏิบัติการ พยาบาล	3.63	0.47	3.71	0.53	3.59	0.31
รวม	3.78	0.39	3.87	0.43	3.78	0.25

จากตาราง 8 นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในทุกรูปแบบมีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.39), ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.43) และ ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.25) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล แบบใช้อำนาจควบคุม และแบบปล่อยตามใจ มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ทั้งด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะการอบรมเลี้ยงดู โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีเซฟเฟ

ตาราง 9 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา

คุณลักษณะของนักศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านความรู้ความสามารถ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.592	0.796	5.176	0.006
	ภายในกลุ่ม	253	38.929	0.154		
	รวม	255	40.521			
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.880	0.440	2.742	0.066
	ภายในกลุ่ม	253	40.617	0.161		
	รวม	255	41.497			
ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล	ระหว่างกลุ่ม	2	3.081	1.541	8.154	0.001
	ภายในกลุ่ม	253	47.809	0.189		
	รวม	255	50.890			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.807	0.904	6.774	0.001
	ภายในกลุ่ม	253	33.749	0.133		
	รวม	255	35.556			

จากตาราง 9 นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ต่างกัน มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาในชั้นปีที่ต่างกันมีคุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถและด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านคุณธรรมจริยธรรมไม่พบความแตกต่าง

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ ดังแสดงในตาราง 10-12

ตาราง 10 การทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล
กองทัพเรือ โดยรวม จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	\bar{X}	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
		3.71	3.75	3.91
ชั้นปีที่ 2	3.71			*
ชั้นปีที่ 3	3.75			*
ชั้นปีที่ 4	3.91			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวม แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 11 การทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล
กองทัพเรือ ด้านความรู้ความสามารถ จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	\bar{X}	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
		3.65	3.72	3.85
ชั้นปีที่ 2	3.65			*
ชั้นปีที่ 3	3.72			
ชั้นปีที่ 4	3.85			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ด้านความรู้ความสามารถแตกต่างกับนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 12 การทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล
กองทัพเรือ ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา เป็นรายคู่

ชั้นปีที่ศึกษา	\bar{X}	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
		3.52	3.58	3.78
ชั้นปีที่ 2	3.52			*
ชั้นปีที่ 3	3.58			*
ชั้นปีที่ 4	3.78			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 และ
ชั้นปีที่ 3 มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ด้านทักษะการปฏิบัติการ
พยาบาล แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความ
แตกต่าง

ตาราง 13 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณลักษณะของนักศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านความรู้ความสามารถ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.189	0.095	0.593	0.553
	ภายในกลุ่ม	253	40.332	0.159		
	รวม	255	40.521			
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.157	0.079	0.482	0.618
	ภายในกลุ่ม	253	41.340	0.163		
	รวม	255	41.497			
ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.361	0.181	0.905	0.406
	ภายในกลุ่ม	253	50.529	0.200		
	รวม	255	50.890			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.061	0.030	0.217	0.805
	ภายในกลุ่ม	253	35.495	0.140		
	รวม	255	35.556			

จากตาราง 13 นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว

คุณลักษณะของนักศึกษา แปรปรวน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ด้านความรู้ความสามารถ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.242	0.121	0.761	0.468
	ภายในกลุ่ม	253	40.279	0.159		
	รวม	255	40.521			
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.232	0.116	0.713	0.491
	ภายในกลุ่ม	253	41.265	0.163		
	รวม	255	41.497			
ด้านทักษะการปฏิบัติการ พยาบาล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.340	0.170	0.852	0.428
	ภายในกลุ่ม	253	50.550	0.200		
	รวม	255	50.890			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.250	0.125	0.895	0.410
	ภายในกลุ่ม	253	35.306	0.140		
	รวม	255	35.556			

จากตาราง 14 นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในลักษณะที่แตกต่างกัน มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมและในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล
2. เปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือระดับปริญญาตรี โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ชั้นปีที่ 2-4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 256 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ประกอบด้วย ด้านความรู้ความสามารถจำนวน 20 ข้อ ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 20 ข้อ และด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล จำนวน 26 ข้อ รวมทั้งสิ้น 66 ข้อ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับตามวิธีของไลเคิร์ต (Likert) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.961
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากนั้นได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัยถึงเจ้ากรมแพทย์ทหารเรือและนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกทั้งหมด 256 ชุด ได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ 256 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ
2. ตามความมุ่งหมายข้อ 1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือระดับปริญญาตรี โดยรวมและในแต่ละด้าน ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 2 โดยจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเซฟเฟ่

สรุปผลการวิจัย

1. นักศึกษาพยาบาล มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวมและในแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ต่างกัน มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาล มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลด้านความรู้ความสามารถและด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านคุณธรรมจริยธรรมไม่พบความแตกต่าง
3. นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน
4. นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูในลักษณะที่แตกต่างกัน มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1. จากการศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือโดยรวมและในแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยขออภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านความรู้ความสามารถ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือด้านความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ เน้นให้นักศึกษาพยาบาลมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ ทำงานและค้นคว้าหาข้อมูลทางวิชาการ มีความเข้าใจและยอมรับในทักษะของความเป็นมนุษย์ โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและผู้ร่วมงาน นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการดูแลผู้ป่วยโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้ป่วย และได้รับการฝึกปฏิบัติให้มีความเชี่ยวชาญที่ไม่เน้นด้านเทคโนโลยี แต่ต้อง

อาศัยความรู้ทางด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยา โดยการให้คำแนะนำแก่ผู้ป่วยเมื่อผู้ป่วยเผชิญกับภาวะ ผิดปกติทางด้านร่างกาย จิตใจและสังคม รวมถึงสามารถให้ข้อมูลด้านสุขภาพแก่ผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง ซึ่งวิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพที่ต้องให้การช่วยเหลือผู้ป่วย ทำให้นักศึกษาพยาบาล ต้องมีความรู้ ความสามารถที่พร้อมนำไปประยุกต์ใช้ได้ทันทีทันใด ดังที่จินตนา ยูนิพันธ์ (2525: ม.ป.ป.) กล่าวไว้ว่า บัณฑิตพยาบาลจะต้องมีความรู้ ความสามารถในสาขาพยาบาลศาสตร์ และศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง เป็นอย่างดี ต้องเป็นผู้ที่รู้จักคิด คือคิดเป็น และแก้ปัญหาได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นผู้ที่มี ค่านิยมที่เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของจิราพร อุดมกิจพิพัฒน์และปราชญาวดี ยมานันตกุล (2549: 42-43) ที่ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์รายชื่อในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์บัณฑิต จากการที่เพื่อนและอาจารย์ประเมินอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งได้แก่ การเคารพในคุณค่าของ ศักดิ์ศรีและ ความเป็นปัจเจกบุคคลทั้งตนเองและผู้อื่น ทำงานได้อย่างมีอิสระและทำงานร่วมกับผู้อื่นในติดต่อสื่อสาร ให้ความรู้และทำให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของอวยพร ตันมุขยกุล (2539: 23-29) ที่ได้ศึกษาเรื่องภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ของพยาบาลวิชาชีพ พบว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา วิชาชีพพยาบาลศาสตร์ที่จะไปปฏิบัติงานในฐานะพยาบาลวิชาชีพควรมีลักษณะดังนี้ คือ เป็นผู้มีความรู้ทั้งศาสตร์ด้านการพยาบาลและศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง มีทักษะการเขียนทั้งภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ มีทักษะการพูดและการติดต่อสื่อสารกับบุคลากรในทีมสุขภาพและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้เป็นอย่างดี มีภาวะการเป็นผู้นำ และมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการ ให้บริการแก่ผู้ป่วยและครอบครัวได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านคุณธรรม จริยธรรม จากการศึกษาค้นคว้า นักศึกษามีคุณลักษณะของนักศึกษา พยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ วิทยาลัยพยาบาลเน้นการพัฒนา นักศึกษาพยาบาล ให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ของ พยาบาล รู้จักให้เกียรติแก่ผู้ใช้บริการ และดูแลผู้ป่วยอย่างเต็มความสามารถ รวมถึงไม่ล่วงละเมิดสิทธิ ความเป็นส่วนตัว และรู้จักรักษาความลับของผู้อื่นนอกจากนี้ นักศึกษาพยาบาลยังมีความเมตตา กรุณา มีทำที่ที่นุ่มนวล สุขุมรอบคอบ มีเหตุผล เอื้ออาทรและรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความอดทนต่อความ คิดเห็นที่แตกต่างเมื่อเผชิญกับ สถานการณ์ที่มีคว ามขัดแย้งได้ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ นอกจากนี้การขึ้นฝึกภาคปฏิบัติในหอผู้ป่วย นักศึกษาต้องมีความรับผิดชอบทั้งต่อหน้าที่ ต่อตนเอง และต่อผู้ป่วย จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลต้องมีคุณธรรมจริยธรรม ดังที่นันทนา น้าฝน (2538: 3) กล่าว ไว้ว่า พยาบาลต้องมีสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เมื่อพยาบาลสามารถให้บริการแก่ ผู้รับบริการได้ตามที่สังคมคาดหวังให้สามารถแสดงลักษณะเฉพาะของพยาบาลให้เป็นที่ประจักษ์ ชัดเจนแก่สังคม ซึ่งคุณลักษณะเฉพาะนั้นเป็นเอกลักษณ์ของวิชาชีพพยาบาล บุคคลต้องสามารถแสดง

พฤติกรรมได้ถูกต้องเหมาะสมตามบทบาทวิชาชีพพยาบาลเช่นเดียวกันกับสิวลี ศิริไล (2528: 131-138) กล่าวไว้ว่า พยาบาลต้องเป็นผู้เสียสละ อุทิศตนและมีความอดทนสูง สามารถปฏิบัติกรพยาบาล เพื่อประโยชน์ต่อผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประนอม รอดวินิจและคณะ (2549: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์ พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุดเหมือนกัน โดยนักศึกษาพยาบาลมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านความเสียสละ ด้านการเคารพในความเป็นมนุษย์ และด้านความมีระเบียบวินัย ตามลำดับ เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของดุจดเดือน เขียวเหลืองและคณะ (2541: ก) ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรดิตถ์ พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 มีพฤติกรรมในระดับพึงประสงค์ 7 ด้าน ได้แก่ ความสุภาพอ่อนโยน ความรับผิดชอบ ความอดทน ความเมตตากรุณา ความร่วมมือสามัคคี ความมีระเบียบวินัยและความเคารพในความเป็นมนุษย์

1.3 ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการเรียนภาคปฏิบัติ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือได้ฝึกให้นักศึกษาพยาบาลมีทักษะในการอธิบายให้ผู้ป่วยรับทราบถึงการพยาบาลก่อนลงมือปฏิบัติการพยาบาล อีกทั้งยังมีทักษะในการกระตุ้นให้ผู้ป่วยสามารถช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และมีทักษะในการส่งเสริมให้ผู้ป่วยและญาติมีส่วนร่วมในการรักษาพยาบาล นอกจากนี้อาจารย์ยังได้สอนนักศึกษาพยาบาลให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการด้านสุขภาพและการแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ป่วยได้ รวมถึงความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้ความรู้ที่เหมาะสมและถูกต้องตรงกับสถานการณ์ในขณะนั้นได้ สอนให้สามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องและทันท่วงที่สามารถจูงใจให้ผู้ป่วยยอมรับในความเจ็บป่วยของตนเอง และพุดจูงใจผู้ป่วยให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาลได้ ซึ่งวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ป่วย จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลต้องมี ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล ดังที่กุลยา ตันติผลาชีวะ (2538: 35-38) กล่าวไว้ว่า นักศึกษาพยาบาลทุกคนต้องพัฒนาทักษะและประสบการณ์ทางวิชาชีพ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาในวิชาชีพพยาบาล ซึ่งการปฏิบัติพยาบาลนั้น เป็นการพยาบาลแก่ผู้ป่วยและผู้รับบริการทางสุขภาพโดยตรงในสถานการณ์จริง เช่น ในโรงพยาบาล สถานเอนามัยและชุมชนบ้าน ทักษะการปฏิบัติการพยาบาลในหอผู้ป่วยเป็นสิ่งสำคัญในการฝึกปฏิบัติงาน นักศึกษาจะมีทักษะในการฝึกปฏิบัติงานต้องอาศัยความรู้ ความตั้งใจ ทักษะคิด ความคิด และความรู้สึกที่มีต่อการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของโสภา ลีศิริวัฒนกุลและคณะนึ่งนิตย พงษ์สิทธิถาวร (2545: 90) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการพยาบาลระดับ

วิชาชีพตามการรับรู้ของบัณฑิต พบว่า นักศึกษาพยาบาลมี ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อการส่งเสริมสุขภาพและการรักษา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก มี ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล เพื่อการป้องกันโรคทุกข้ออยู่ในระดับดีมาก และมีทักษะการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อการฟื้นฟูสภาพอยู่ในระดับดีมาก เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของวิรานุช ศิวคุลย์ และคณะ (2544: มปน) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความพร้อมในการเข้าสู่วิชาชีพพยาบาลของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรีพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่สำเร็จการศึกษามีความพร้อมในการเข้าสู่วิชาชีพพยาบาลด้านความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ระดับปริญญาตรี โดยรวมและในแต่ละด้าน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

2.1 นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกัน มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ โดยรวม ด้านความรู้ความสามารถ และด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 3 มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมและด้าน ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล ด้านความรู้ความสามารถแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือได้จัดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 2 เรียนวิชาเฉพาะในทางทฤษฎีที่เกี่ยวกับทางการพยาบาล ซึ่งนักศึกษาพยาบาลต้องมีเรียนทั้งวิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาพื้นฐานทางวิชาชีพ และวิชาชีพทางการพยาบาล อีกทั้งนักศึกษาในชั้นปีที่ 4 มีวิชาเรียนที่เพิ่มมากขึ้นกว่านักศึกษาในชั้นปีที่ 2 และ 3 รวมทั้งเป็นนักศึกษาที่ใกล้จะจบการศึกษา นอกจากนี้นักศึกษาในชั้นปีที่ 4 ยังมีโอกาสได้ขึ้นฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยกับรุ่นพี่ที่จบการศึกษาแล้วมากกว่านักศึกษาชั้นปีอื่นๆ จึงทำให้นักศึกษาในชั้นปีที่ 4 มีประสบการณ์ด้านความรู้ความสามารถ และด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาลสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และ 3 ดังที่คอฟแมน (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530: 41-42; อ้างอิงจาก Kauffman. n.d.: 19-21) ได้กล่าวถึงลักษณะของนิสิตนักศึกษาไว้ได้แก่ 1. เป็นผู้ที่เข้ามาแสวงหาความรู้และมุ่งมั่นในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง 2. ต้องการแสวงหาความมั่นคงทางสังคม 3. เป็นผู้ที่มีอุดมคติและจิตใจดี 4. มีความกระตือรือร้นในการเรียน 5. ต้องการค้นพบตนเอง มีความเป็นตัวของตัวเอง 6. มีความขัดแย้งและมีความรู้สึกที่เป็นปฏิปักษ์ต่อการบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ศึกษาสภาพนิสิตในมหาวิทยาลัยของสหรัฐอเมริกา มีลักษณะที่ใกล้เคียงกับสภาพนิสิตในปัจจุบันของประเทศไทยนอกจากนี้วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530: 43) ได้กล่าวถึงลักษณะนิสิตไว้ ดังนี้ 1. นิสิตชั้นปีที่หนึ่ง นิสิตจะรู้สึกตื่นเต้น มีความสนใจต่อทุกสิ่งรอบตัว ทั้งกิจกรรมการเรียนและกิจกรรมสังคมในมหาวิทยาลัย มีความตั้งใจในการศึกษาและการปรับตัวให้เข้ากับสังคมมหาวิทยาลัยพร้อมที่จะเชื่อฟังคำสั่งสอนของอาจารย์ 2. นิสิตชั้นปีที่สอง นิสิตจะเริ่มมีความคิดเห็นขัดแย้งกับอาจารย์

มีความรู้สึกเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น 3. นิสิตชั้นปีที่ สยาม นิสิตจะอยู่ร่วมกับกลุ่มเพื่อน อีกทั้งเริ่มเพิกเฉยต่อสังคมมหาวิทยาลัยและการเรียน 4. นิสิตชั้นปีที่สี่ นิสิตเริ่มสนใจในเรื่องเกี่ยวกับการหางาน และการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งความก้าวหน้าในอนาคต เช่นเดียวกัน กับงานวิจัยของ เกศกาญจน์ บัวผัน (2543: 81) ที่ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของ นิสิตพยาบาล โครงการร่วมผลิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตระหว่างวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เขตภาคเหนือตอนล่าง กับมหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า นิสิตพยาบาลในชั้นปีที่สูงขึ้น จะมีความสนใจในการทดลองปฏิบัติลดลง มุ่งความรู้ความจำในภาคทฤษฎีเพื่อนำไปใช้ในทศสอบมากกว่า

ส่วนด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกัน มีคุณลักษณะไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในหลักสูตรของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ได้กำหนดให้นักศึกษาพยาบาลต้องศึกษาวิชาการทหาร จำนวน 4 หน่วยกิต จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลต้องเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยสูง อีกทั้งวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือเป็นสถาบันทางการทหารที่หล่อหลอมให้นักศึกษาพยาบาลต้องเป็นผู้ที่มีความอดทน มีความเคารพต่อบุคคลที่อาวุโสกว่า และรู้จักการเสียสละให้แก่ผู้อื่น นอกจากนี้ทางวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ยังได้กำหนดให้นักศึกษาพยาบาลทุกคนต้อง อาศัยอยู่ประจำในหอพักของวิทยาลัย จึงทำให้นักศึกษาต้องปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนๆและกฎระเบียบของสถาบัน จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลมีคุณลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน ดังที่อำพล จินดา-วัฒน์ (2539: 28-29) ได้กล่าวไว้ว่า วิชาชีพ พยาบาลในปี 2002 พยาบาลต้อง “ก้าวมัน ท้นโลก” พยาบาลต้องรู้จักคิดและลงมือปฏิบัติให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งต้องพัฒนาวิชาชีพพยาบาลให้ไปสู่การ “ก้าวล้ำ นำโลก” ซึ่งการจะพัฒนาพยาบาลวิชาชีพให้เป็น ผู้คิด ผู้ลงมือปฏิบัติ และสามารถพิจารณาอย่างรอบคอบโดยยึดหลักธรรม การมีจริยธรรมและควมมีศักดิ์ศรี ซึ่งเป็นสิ่ง ที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงได้ในวิชาชีพพยาบาลและวิชาชีพอื่นๆ ซึ่งต่างจากงานวิจัยของ สุวลักษณ์ ตั้งประดิษฐ์ และคณะ (2536: ม.ป.ป.) ที่ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล พบว่านักศึกษาพยาบาล ที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมทางจริยธรรมแตกต่างกัน

2.2 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือโดยรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกันซึ่งเป็นไม่ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ได้ศึกษา และอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีความเหมือนกัน และนักศึกษาในแต่ละชั้นปีได้ทำกิจกรรมร่วมกัน รวมถึงได้มีโอกาสใช้ชีวิตในหอพักวิทยาลัยร่วมกัน อีกทั้งนักศึกษาได้ผ่านกระบวนการหล่อหลอมจากวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลมีคุณลักษณะในด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรมและด้าน ทักษะการปฏิบัติการพยาบาล ไม่แตกต่างกัน ดังที่ยาห์กเจอร์และ วอห์ลเบิร์ก

(นิเวศน์ คำรัตน์ 2551: 1; อ้างอิงจาก Yager; & Walberg. 1962: 343-350) กล่าวไว้ว่า สภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียนและการศึกษาค้นคว้า ช่วยสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้เรียน ทั้งนี้เพราะสภาพแวดล้อมทางการศึกษามีความสำคัญต่อกระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ 1.เป็นระบบควบคุมปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน 2.สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ 3.มีอิทธิพลและสามารถพยากรณ์เจตคติของผู้เรียนได้ ซึ่งต่างจากงานวิจัยของชนินชฐา เจริญพันธ์ (2546: 104) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลวิชาชีพ ตามทัศนระของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่านักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและปานกลาง มีทัศนระต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลวิชาชีพแตกต่างกัน

2.3 นักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกันมีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือโดยรวมและในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไม่ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบมีเหตุผล แบบใช้อำนาจควบคุม และแบบปล่อยตามใจ จะมีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล ด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านความรู้ความสามารถ และด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาที่วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือนั้นได้ถูกคัดกรองผ่านกระบวนการคัดเลือกก่อนเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ อีกทั้งยังต้องผ่านทดสอบทัศนคติและผ่านระบบการสัมภาษณ์ก่อนที่จะเข้ามาอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกันในวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ และใช้ชีวิตร่วมกันเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ปี ซึ่งสภาพแวดล้อมทางการเรียนและสังคมที่วิทยาลัยนี้อาจหล่อหลอมให้นักศึกษามีคุณลักษณะที่คล้ายคลึงกัน แม้ว่านักศึกษาจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน ดังที่เบลล์และคณะ (ดวงเดือน พิพัฒน์ชูเกียรติ 2541: 28-29; อ้างอิงจาก Bell; Other. 1978: 86-87) ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมภายในสถาบันอุดมศึกษา มีความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนานักศึกษา เพราะสภาพแวดล้อมที่มีความสมบูรณ์ย่อมทำให้การพัฒนานักศึกษาได้ผลดี เช่น มีอาคารสถานที่ มีเครื่องมือและมีระบบการบริหารงานดี เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องอรพันธ์ ประสิทธิ์รัตน์ (2533: 9-10) ที่ได้ศึกษาลักษณะกลุ่มเพื่อนของนักศึกษาพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยเป็นเรื่องสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล โดยเฉพาะสพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงจนเป็นการเรียนรู้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และประสบการณ์ของแต่ละคนนั้นจะแตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมของแต่ละคน ประสบการณ์กับการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ประสบการณ์เป็นเครื่องมือหรือวิธีที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ในขณะที่เดียวกันผลจากการเรียนรู้ทำให้คนมีความรู้ ทักษะและเจตคติ แต่ก็ต้องอาศัยการจัดประสบการณ์ที่ดีพอ จึงจะทำให้คนได้เรียนรู้เป็นผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล กongsatpree โดยรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถ จากผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล กongsatpree ด้านความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับมาก แต่ยังมีประเด็นที่นักศึกษาควรได้รับการพัฒนาคุณลักษณะดังต่อไปนี้คือ ทักษะในการกำหนดข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล เป็นลายลักษณ์อักษร ต้องมีกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ รวมทั้งนักศึกษาควรที่จะกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ในงานที่ต้องปฏิบัติ ตลอดจนถึงติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นวิทยาลัยพยาบาล กongsatpree ควรเน้นให้นักศึกษารู้จักการคิดวิเคราะห์ รวมถึงเพิ่มวิชาที่มีภาษาอังกฤษเข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อให้ นักศึกษามีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล กongsatpree ด้านความรู้ความสามารถอย่างครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม จากผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล กongsatpree ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก แต่ยังมีประเด็นที่นักศึกษาควรได้รับการพัฒนา กล่าวคือ นักศึกษาควรมีความเมตตา กรุณา เอื้ออาทร และรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และควรมีความสุขุมรอบคอบ รู้จักรักษาความลับของผู้ป่วย รวมถึงการมีใจรักพร้อมที่จะให้บริการแก่ผู้ป่วย ซึ่งวิทยาลัยพยาบาล กongsatpree ควรพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นการสอดแทรก จริยธรรมด้านต่างๆ ให้มากขึ้นในทุกชั้นปี ทั้งนี้เพื่อให้ นักศึกษามีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล กongsatpree ด้านคุณธรรม จริยธรรม อย่างครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น
3. ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล กongsatpree ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล อยู่ในระดับมาก แต่ยังมีประเด็นที่นักศึกษาควรได้รับการพัฒนาคุณลักษณะดังต่อไปนี้คือ นักศึกษาควรที่จะประยุกต์ศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลในผู้ป่วย มีความสามารถในการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีทางการแพทย์ได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งต้องมีความสามารถในการตัดสินใจในสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างทัน่วงที ดังนั้นวิทยาลัยพยาบาล กongsatpree ควรสอนให้นักศึกษากับสถานการณ์จริง โดยเพิ่มจำนวนชั่วโมงในการฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ นักศึกษามีคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล กongsatpree ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล อย่างครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือเท่านั้น ควรมีการศึกษากับนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลอื่นๆ เพื่อจะได้ศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลที่อยู่ต่างวิทยาลัย
2. ควรทำการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และบุคคลอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ
3. การวิจัยครั้งนี้ยังมีตัวแปรที่ไม่ได้นำมาศึกษาอีกหลายด้าน เช่น ภูมิลำเนา ระดับการศึกษาของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล เป็นต้น ดังนั้นควรที่จะเพิ่มตัวแปรเหล่านี้ หรือตัวแปรอื่นๆเข้าไปในการศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือในครั้งต่อไปเพื่อจำได้ทำให้ผลการวิจัยมีประโยชน์กว้างขวางยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงฯ.
- เกรียงศักดิ์ พิทักษ์อวกาศ. (2554, 17 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย พิษณุ นรี พิทักษ์อวกาศ ที่โรงพยาบาล
สมเด็จพระปิ่นเกล้า.
- กุลยา ตันติผลลาชีวะ. (มกราคม, 2538). การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ. วารสารการศึกษาพยาบาล.
เกศกาญจน์ บัวผัน. (2543). การศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของนิสิตพยาบาล
โครงการร่วมผลิตหลักสูตรพยาบาลศาสตร์บัณฑิตระหว่างวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
เขตภาคเหนือตอนล่าง กับมหาวิทยาลัยนเรศวร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชนิษฐา เจริญพันธ์. (2546). การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลวิชาชีพ
ตามทัศนคติของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา). มหาสารคาม:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- จิรวัดณ์ วีรังกร. (2552). สรุปผลการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 7 เรื่องพัฒนาศาสตร์แห่ง
บูรณาการผ่านเครือข่ายบัณฑิตอุดมคติไทย: สู่การตกผลึกทางปัญญา. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- จินตนา ยูนิพันธ์. (2525). การเรียนการสอนทางการพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- จิราพร อุดมกิจพัฒนา; และปราชญาวดี ยมานันตกุล. (2549). คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
ของบัณฑิตพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี:
บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี. ถ่ายเอกสาร.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2551). แผนยุทธศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2551-2555.
สืบค้นเมื่อ 17 มิถุนายน 2554, จาก <http://www.chula.ac.th/about/pillar/index.htm>
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2553). คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
“บัณฑิตจุฬาฯ เป็นผู้ที่มีคุณค่าของสังคมโลก”. สืบค้นเมื่อ 17 มิถุนายน 2554, จาก
www.academic.chula.ac.th/Curriculum/.../Rubric_grade.pdf

- ดวงเดือน พิพัฒน์ชูเกียรติ. (2541). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขสมบูรณ์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2543, 10 มกราคม). *แนวทางการปฏิรูปอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (เอกสารประกอบการสัมมนา)*. กรุงเทพฯ: ทบวงฯ.
- ทัศนาศุภชานนท์. (2538). *การพัฒนาการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อตอบสนอง บริการสาธารณสุขไทย: คุณลักษณะและสมรรถนะหลักของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในยุคปฏิรูป ระบบบริการสุขภาพไทย*. กรุงเทพฯ: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นันทนา น้าฝน. (2538). *เอกลักษณ์ของวิชาชีพพยาบาล*. สงขลา: เทพการพิมพ์.
- นิเวศน์ คำรัตน์. (2551). *การศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏนครสวรรค์*. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ สถาบันวิจัยและพัฒนา. ถ่ายเอกสาร.
- ประนอม รอดวินิจ; และคณะ. (2549). *การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์*. สุรินทร์: บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี สุรินทร์. ถ่ายเอกสาร.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2545). *การบริหารเขตพื้นที่การศึกษา: เพื่อคุณภาพการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- บุญทรี พวงสุวรรณ; และคณะ. (2542). *การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ผ่องศรี เกียรติเลิศนา. (2536). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักการทาง การศึกษาพยาบาล*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ด. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *ความหมายของคำว่า คุณลักษณะ*. สืบค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2554, จาก <http://rirs3.royin.go.th/new-search/word-3-search.asp>

- พัชนี แก้วสว่าง. (2542). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่*. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์; สมสุข ธีระพิจิตร; และ วัชนีัย เชาว์ดำรงค์. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพียว เอี่ยมวงศ์. (2538). *คุณลักษณะของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลตำรวจ ตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ*. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2546). *ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร*. สืบค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2555, จาก http://intraserver.nurse.cmu.ac.th/mis/learning/edu_bsn.asp
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2541). *หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต*. สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2555, จาก http://nurse.tu.ac.th/menu_%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%A8%E0%B8%B6%E0%B8%81%E0%B8%A9%E0%B8%B2.htm
- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2554ก). *แนะนำมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. สืบค้นเมื่อ 17 มิถุนายน 2554, จาก <http://www2.swu.ac.th/aboutswu/introduction.asp>
- (2554ข). *อัตลักษณ์นิสิต มศว 9 ประการ*. สืบค้นเมื่อ 17 มิถุนายน 2554, จาก <http://swu60.swu.ac.th/home/Default.aspx?tabid=3307&articleType=ArticleView&articleId=202>
- มาลินี จำเนียร; จารุพันธ์ สมบูรณ์สิทธิ์; และ รจนารถ ชูใจ. (2553). *คุณลักษณะบัณฑิตพยาบาลที่พึงประสงค์ ประจำปีการศึกษา 2552: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี ตามการรับรู้ของนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา*. ราชบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2530). *บุคลิกภาพนิสิตนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก. (2554). *ปรัชญาของหลักสูตร*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2554, จาก <http://www.rtanc.ac.th/rtanc1/node/11>
- วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ. (2554ก). *แนะนำสถาบัน*. สืบค้นเมื่อ 17 มิถุนายน 2554, จาก <http://www.navy.mi.th/nnc/institute.htm>

- วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ. (2554ข). *หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต*. สืบค้นเมื่อ 17 มิถุนายน 2554, จาก <http://www.navy.mi.th/nnc/curri.html>
- วิธานุช ศิวดุรงค์ และคณะ. (2544). *การศึกษาความพร้อมในการเข้าสู่วิชาชีพพยาบาลของผู้สำเร็จ การศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี*. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- วิไลลักษณ์ เสรีตระกูล. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวตามทัศนะของวัยรุ่น ไทย*. ปริญญาานิพนธ์ ป.ร.ด. (สังคมวิทยา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย รามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- สภาการพยาบาล. (2553). *คุณลักษณะพยาบาลที่ผู้รับบริการคาดหวัง*. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2553, จาก <http://www.tnc.or.th/knowledge/know08.html>
- สิวลี ศิริไล. (2528). *จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล*. มหาสารคาม: ประชากรพิมพ์.
- สุมาลี วาจาสิทธิศิลป์. (2542). *คุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ ตามทัศนะ ของบัณฑิต ผู้ร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.
- สุวลักษณ์ ตั้งประดิษฐ์; และคณะ. (2536). *รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล*. กรุงเทพฯ: สถาบัน พัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข.
- โสภา ลีศิริวัฒนกุลและคณะนึ่งนิตย พงษ์สิทธิถาวร. (2545). *การศึกษาทักษะพยาบาลระดับวิชาชีพตาม การรับรู้ของบัณฑิต*. จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *แนวทางการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2551). *กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565)*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- (2552). *บัณฑิตมีคุณภาพ พัฒนาชาติยั่งยืน*. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2556, จาก <http://www.mua.go.th/users/tqfhed/news/FilesNews/ FilesNews1/3.pdf>
- สำเนา ขจรศิลป์. (2538). *มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2: การพัฒนานักศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- อนงค์นุช ภูยานนท์. (2554, 17 ธันวาคม). สัมภาษณ์โดย พิชญ์นรี พิทักษ์วาทศ ที่วิทยาลัยพยาบาล กองทัพเรือ.

- อรพินทร์ ประสิทธิ์รัตน์. (2533). *การศึกษาลักษณะกลุ่มเพื่อนของนักศึกษาพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปริญญาานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถ่ายเอกสาร.
- อวยพร ตันมูขยกุล. (2539). ภาพลักษณ์ที่พึงประสงค์ของพยาบาลวิชาชีพ. *วารสารพยาบาลศาสตร์*. 14(3): 23-29.
- อาภา โลจายะ. (2535). *พฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลสภาการศึกษาไทย ตามความคิดเห็นของผู้บริหารพยาบาลและอาจารย์พยาบาล*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อาสาสมัครวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2554). ความหมายของคำว่า ลักษณะ. สืบค้นเมื่อ 13 กรกฎาคม 2554, จาก http://www.ttc.most.go.th/stvolunteer/content/knowledgebase/kb_view.asp?kbid=25
- อำพล จินดาวัฒน์. (กันยายน, 2539). การพัฒนาวิชาชีพการพยาบาล. *วารสารการศึกษพยาบาล*. 7(3): 28-29.
- Cronbach. Lee J. (1984). *Essentials of Psychological Testing*. New York: Harper& Row.
- Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. New York: McGraw-Hill Book Co.

ภาคผนวก

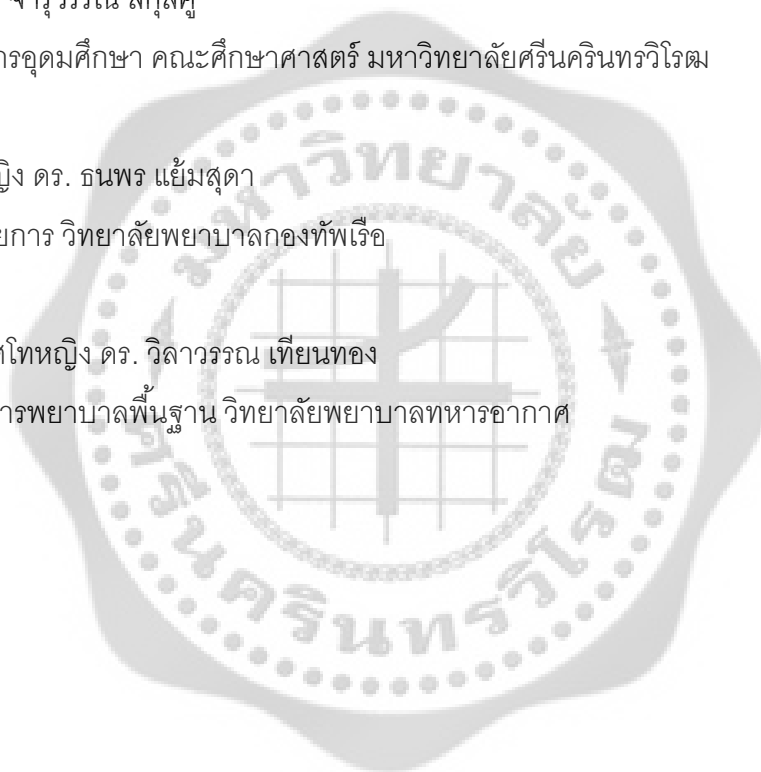

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1. อาจารย์ ดร. อรรถนพ โพธิสุข
สาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ ดร. สุวพร ตั้งสมวรวงษ์
สาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลคู
สาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. นาวาเอกหญิง ดร. ธนพร แยมสุดา
รองผู้อำนวยการ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ
5. นาวาอากาศโทหญิง ดร. วิลาวรรณ เทียนทอง
แผนกวิชาการพยาบาลพื้นฐาน วิทยาลัยพยาบาลทหารอากาศ

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

ผ่านราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5664

ที่ ศบ 0519.12/1931 วันที่ 4 เมษายน 2555

เรื่อง ขยเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวพิชญ์นรี ศิภัทร์ชวภาค มีระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง "การศึกษาคณะลักษณะของบัณฑิตศึกษาพยาบาล บัณฑิตพยาบาลกองทัพบก" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมวิทย์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.กัจฉา วิไลบานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโท ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.อรุณพ ไพทีสุข อาจารย์ ดร.สุพร คังสมระพงษ์ และ อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สตุลคู่ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสภกถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวพิชญ์นรี ศิภัทร์ชวภาค และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงาบบคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2619-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อมิส โทรทัศน์ 06-540-8691

ที่ ศธ 0519.17/193.1

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

4 เมษายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก

เนื่องด้วย นางสาวพิชญ์วี ภัทท์ธำภาส มีศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการคอมพิวเตอร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโทหลัง เรื่อง การศึกษาคณะลูกของของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ สุธรรมวิทย์ และ จงศาสตราจารย์ ดร.อังฉา วัฒนาณรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโทฉบับนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางสาวเอกหญิง ดร.สมพร น้อยสุดา เป็นผู้เี่ยวชาญตรวจแบบเสนอตาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เี่ยวชาญให้ นางสาวพิชญ์วี ภัทท์ธำภาส และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร น้อยสุดา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติ โทรศัพท 06 540-8691

ที่ ศธ 0519.12/1933

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๓ เมษายน 2555

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยศึกษานานาชาติหอพัก

เนื่องด้วย นางสาวพิชญ์นรี ศิษย์อภากาศ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ริเริ่มแนวคิดให้ทำปริญญาโทขึ้น เรื่อง การศึกษาคณะศึกษานิเทศของนักศึกษานานาชาติ วิทยาลัยศึกษานานาชาติหอพัก โดย มี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาวดี สุธรรมวิจารย์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อังฉวี วัฒนาณรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาโทขึ้น ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเชิญ นางสาวอภิศรหญิง ดร.วิภาวรรณ เทียนทอง เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวพิชญ์นรี ศิษย์อภากาศ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันต์วัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5054

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อนิติกร โทรศัพท์ 06 510-8691

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เพื่อการพัฒนาเครื่องมือวิจัย

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

035/กค

กรมแพทยการุณ
ลงวันที่ ๑๕ มิ.ย. ๕๕
วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๕๕
เวลา ๑๐.๓๐

ที่ พร ๐519.12/2964

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
กรุงเทพฯ 10110

๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๕

ดร.สุวิมล งามศรี
เลขที่ ๒๓๓/๒๓
วันที่ ๒๓ มิ.ย. ๕๕
เวลา ๑๐.๐๐

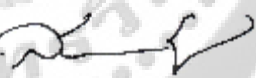
เรื่อง ขอลงนามขอความเห็นชอบเพื่อเข้าร่วมวิจัย

เรียน เลขาธิการแพทยการุณ

เนื่องด้วย นางสาวสุวิมล งามศรี (ชื่อจริง นามสกุล) มีโครงการวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารสุขภาพของวัยรุ่นไทย ได้รับอนุมัติให้ทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง "การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารสุขภาพของวัยรุ่นไทยที่มีต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารสุขภาพของวัยรุ่นไทย" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาวดี สุพรรณรัตน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญญา วิไลภรณ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยขอใช้สถานที่วิจัยที่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสืบปวีญญาศรี ชั้นที่ 2-4 จำนวน 256 คน ครอบคลุมสาขาและเรื่อง คุณลักษณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยขอความเห็นชอบเพื่อเข้าร่วมวิจัย โดยขอใช้สถานที่วิจัยที่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสืบปวีญญาศรี ชั้นที่ 2-4 จำนวน 256 คน ครอบคลุมสาขาและเรื่อง คุณลักษณะของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยขอความเห็นชอบเพื่อเข้าร่วมวิจัย ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๕๕

จึงเรียนขอความเห็นชอบจากคุณครูงามศรีที่ นางสาวสุวิมล งามศรี (ชื่อจริง นามสกุล) ได้รับอนุมัติให้ทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง ขอลงนามขอความเห็นชอบเพื่อเข้าร่วมวิจัย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล งามศรี)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วิทยาลัยการงานและการบริการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ได้รับ
 ๑๕ มิ.ย. ๕๕
 ๒๐ มิ.ย. ๕๕
 ๑๐.๓๐
 ๑๐.๐๐

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 โทร. ๐-๒๕๔๙-๕๐๖๔
 หมายเลข : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ ๐๘๕ ๕๔๐ ๘๕๙๑

เรียน ประธานคณะกรรมการวิจัยฯ พร.

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้ว เห็นชอบให้เพิ่มเติม
และปรับแก้เอกสารโครงการวิจัยดังนี้

๑. เอกสารยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย
๒. เอกสารที่แจ้งผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

ซึ่งได้แจ้งผู้วิจัยทราบและดำเนินการปรับแก้มา
เรียบร้อยแล้ว

น.อ.

เลขานุการคณะกรรมการวิจัยฯ พร. /

ผอ. สรศ.ศวก.พร.

๒๐ ส.ค.๕๕

เสนอ พร.

คณะกรรมการวิจัยฯ พร. เห็นชอบให้ดำเนินการ

วิจัยได้

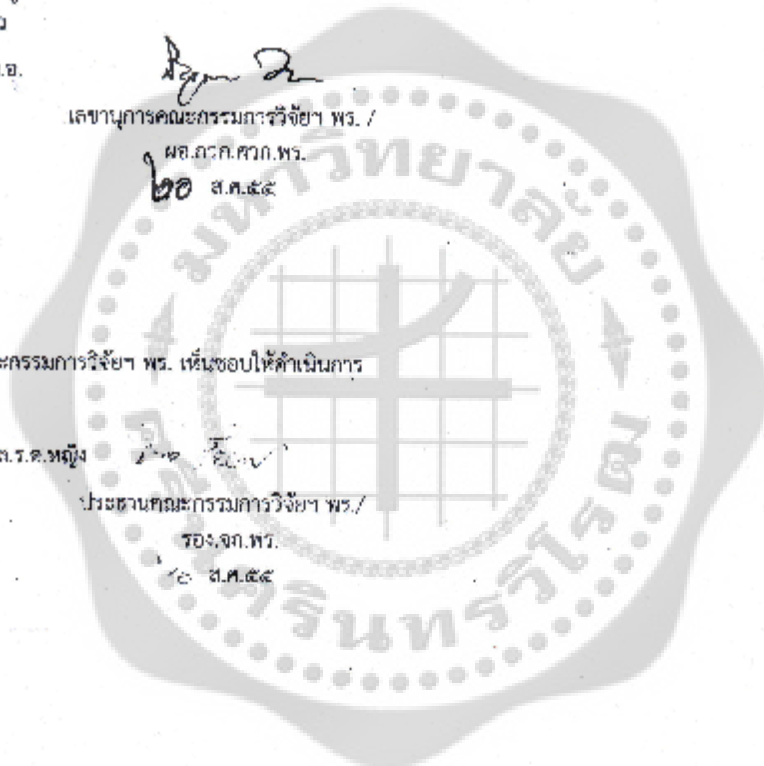
พล.ร.ศ.หญิง

ประธานคณะกรรมการวิจัยฯ พร./

รอง.จก.พร.

๑๐ ส.ค.๕๕

แบบฟอร์มที่ HP 11

เอกสารรับรองโครงการวิจัย
โดย
กรรมการวิจัยและจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ กรมแพทยทหารเรือ
RLM 024/55

ชื่อโครงการ	การศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอเรือ
ชื่อหัวหน้าโครงการ/ หน่วยงารที่สังกัด	น.ส.พิชญ์นรี ศิภัตย์อภาดา
รหัสโครงการ	HP 033/55
สถานที่ทำวิจัย	วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอเรือ ศูนย์วิทยากร กรมแพทยทหารเรือ
เอกสารที่รับรอง	☒ โครงการวิจัย ☐ โครงการวิจัยใช้คอมพิวเตอร์ใหม่เพิ่มเติม ☒ หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย ☒ เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย ☐ อื่นๆ
รับรองโดย	คณะกรรมการวิจัยและจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ กรมแพทยทหารเรือ
วันที่รับรอง	20 สิงหาคม 2555
รับพจนดอายุ	19 พฤศจิกายน 2555

ลงนาม พลเรือตรีหญิง

ประธานคณะกรรมการวิจัยและจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ พท./

ภาคผนวก จ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศ ในด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะการปฏิบัติพยาบาล

2. แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลการทำวิจัยทางด้านวิชาการเท่านั้น ข้อมูลต่างๆ ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับและไม่มีผลกระทบใดๆต่อผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น ซึ่งผลการวิจัยจะบรรลุผลได้ดีตามวัตถุประสงค์เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความร่วมมือและการอนุเคราะห์ของท่านผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นจริงและถูกต้องมากที่สุด ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือมา ณ ที่นี้ด้วย

3. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล

4. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอากาศทุกท่านกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงของท่านมากที่สุดและโปรดตอบทุกข้อ

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาวพิชญ์นรี พิทักษ์อวกาศ

นิสิตปริญญาโท สาขาการอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถาม

เรื่อง

คุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอเรือ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1.แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพอเรือ

2.แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลแบ่งเป็น

- 2.1 คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ
- 2.2 คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม
- 2.3 คุณลักษณะด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย \surd ลงใน () หน้าข้อมูลเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ชั้นปีที่ศึกษา

() ชั้นปีที่ 2

() ชั้นปีที่ 3

() ชั้นปีที่ 4

2. คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ถึงปีการศึกษาปัจจุบัน โปรดระบุ

3. ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวนักศึกษา (กรุณาตอบเพียงข้อเดียว) แบ่งออกเป็น

() การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจแบบมีเหตุผล หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ให้

ความรักความอบอุ่นมาก แต่มีการควบคุมความประพฤติอย่างเข้มงวด โดยที่พ่อแม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของลูก

() การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจควบคุม หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่คาดหวัง

ให้ลูกยอมรับคำพูดของพ่อแม่ว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเสมอ โดยพ่อแม่คาดหวังให้ลูกต้องทำดีที่สุดและผิดไม่ได้ ลูกถูกมองว่ายังมีสถานภาพเป็นเด็ก โดยมีความเข้มงวดกับลูกในเรื่องอิสรภาพ และระบุนความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานบ้านที่ลูกต้องรับผิดชอบ เพื่อสอนลูกให้เอาใจใส่ในงาน

() การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยตามใจ หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ไม่เข้มงวด

กับลูก โดยพ่อแม่ปล่อยให้ลูกได้ทำตามใจชอบ ซึ่งพ่อแม่จะพยายามปฏิบัติตนในแนวทางที่ไม่บีบบังคับลูก

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาลตามความคิดเห็นของท่าน โดยใส่เครื่องหมาย ลงในช่องด้านขวามือซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านโดยกำหนดคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (กรุณาตอบทุกข้อ)

5 หมายถึง ผู้ตอบปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ผู้ตอบปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ผู้ตอบปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ผู้ตอบปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ผู้ตอบปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
1. ท่านมีความเข้าใจและยอมรับเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล.....
2. ท่านสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกหน่วยงานได้.....
3. ท่านสามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลอื่นได้.....
4. ท่านสามารถประสานและสร้างความสามัคคีในหน่วยงาน.....
5. ท่านสามารถสัมภาษณ์ รวบรวมและเก็บข้อมูลของผู้ป่วย.....
6. ท่านสามารถประเมินสภาวะทางร่างกาย จิตใจ สังคมของผู้ป่วย.....
7. ท่านสามารถกำหนดข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลเป็นลายลักษณ์อักษรได้อย่างถูกต้อง.....
8. ท่านติดตามข่าวสาร ความเคลื่อนไหวทางด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง.....
9. ท่านมีกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ.....
10. ท่านใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการทำงานได้....
11. ท่านใช้อินเทอร์เน็ตในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการ.....
12. ท่านค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการได้ด้วยตนเอง.....
13. ท่านให้คำปรึกษาแก่ผู้ป่วยในการตัดสินใจเผชิญกับภาวะผิดปกติทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมได้อย่างเหมาะสม.....

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
14. ท่านคิดว่าหาความรู้ ความชำนาญในงาน ที่ปฏิบัติเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง.....
15. ท่านใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารได้ อย่างเหมาะสม.....
16. ท่านใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อ สื่อสารกับชาวต่างชาติได้.....
17. ท่านอ่านและเข้าใจวารสารทางการแพทย์ พยาบาลหรือหนังสือที่เกี่ยวกับการพยาบาลที่ เป็นภาษาอังกฤษได้.....
18. ท่านมีทักษะในการสื่อสารกับผู้ร่วมงานและ ผู้ป่วย.....
19. ท่านมีทักษะการให้ข้อมูลด้านสุขภาพแก่ ผู้ป่วย.....
20. ท่านให้การดูแลผู้ป่วยโดยคำนึงถึง ประโยชน์สูงสุดของผู้ป่วยได้.....

คุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
21. ท่านใช้เวลา รับฟังปัญหาและความ ต้องการของผู้ป่วยด้วยความตั้งใจ.....
22. ท่านไม่ล่วงละเมิดความเป็นส่วนตัว สิทธิ และรักษาความลับของผู้อื่น.....
23. ท่านเคารพและยอมรับความคิดเห็น ความ เชื่อและค่านิยมของผู้อื่น.....
24. ท่านสามารถอดทนต่อความคิดเห็นที่ แตกต่างและสถานการณ์ที่ขัดแย้งได้.....
25. ท่านมีความเมตตา เอื้ออาทรและเห็นอก เห็นใจต่อผู้อื่น.....
26. ท่านมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์และเสียสละ
27. ท่านมีความสุข รอบคอบ และมีเหตุผล.....
28. ท่านมีท่าทีที่นุ่มนวล ละมุนละม่อม.....
29. ท่านเคารพ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ของสังคมอย่างเคร่งครัด.....
30. ท่านแสดงออกถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ อย่างเหมาะสม.....
31. ท่านให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นโดยมิได้ร้อง ขอ.....
32. ท่านปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ด เหนื่อย.....
33. เมื่อท่านได้รับมอบหมายให้ดูแลผู้ป่วย ท่าน ก็จะปฏิบัติอย่างเต็มความสามารถ.....
34. ท่านให้เกียรติแก่ผู้ใช้บริการ.....
35. ท่านยินดีช่วยเหลืองานขององค์กรนอก เวลาปฏิบัติงาน.....

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
36. ท่านได้บริจาคทรัพย์สินช่วยในกิจกรรมของ ส่วนรวม.....
37. ท่านร่วมงานตามประเพณีที่องค์กรจัดอย่าง สม่ำเสมอ.....
38. ท่านเป็นคนตรงต่อเวลา.....
39. ท่านไม่ขาดเวรโดยไม่มีการแจ้งล่วงหน้า.....
40. ท่านรู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัด.....

คุณลักษณะด้านทักษะการปฏิบัติพยาบาล

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
41. ท่านสามารถนำทฤษฎีทางการพยาบาลมาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลได้.....
42. ท่านสามารถนำแนวคิดและทฤษฎีในศาสตร์สาขาอื่นที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลได้.....
43. ท่านมีการประเมินภาวะสุขภาพของบุคคล ครอบครัว ชุมชนทั้งด้านกาย จิตสังคมและจิตวิญญาณได้.....
44. ท่านสามารถวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการด้านสุขภาพของผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม.....
45. ท่านมีการวางแผนและดูแลการให้การพยาบาลตามปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสม.....
46. ท่านมีการผสมผสานการดูแลแบบปัจจุบันและการดูแลที่บ้านได้.....
47. ท่านมีการส่งเสริมศักยภาพในการดูแลตนเองของผู้ป่วยและญาติได้.....
48. ท่านมีการประยุกต์เครื่องมือเครื่องใช้และเทคโนโลยีทางการแพทย์มาใช้ในหน่วยงานได้..
49. ท่านมีข้อเสนอแนะแนวทางและทางเลือกที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมแก่ผู้ป่วยและครอบครัวได้.....
50. ท่านมีความคิดริเริ่มและพัฒนาวิธีการพยาบาลที่เหมาะสม.....

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
51. ท่านสามารถปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้ ความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์.....
52. ท่านสามารถปฏิบัติการพยาบาลที่ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ป่วยและ ครอบครัวได้.....
53. ท่านส่งเสริมให้ผู้ใช้บริการและญาติมีส่วน ร่วมในการรักษาพยาบาลได้.....
54. ท่านประเมินและปรับปรุงวิธีการปฏิบัติการ พยาบาลเป็นระยะๆและต่อเนื่องได้.....
55. ท่านตัดสินใจในสถานการณ์ฉุกเฉินได้ ทัน่วงที ถูกต้อง และปลอดภัย.....
56. ท่านอธิบายแก่ผู้ป่วยก่อนลงมือปฏิบัติการ พยาบาลทุกครั้ง.....
57. ท่านมีการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติพยาบาล เพื่อนำมาปรับปรุงแผนการพยาบาลได้.....
58. ท่านสามารถพัฒนาวิธีการให้ข้อมูลเพื่อการ ส่งเสริมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ.....
59. ท่านมีการประสานการดูแลและการ รักษาพยาบาลกับทีมสุขภาพได้อย่างมี ประสิทธิภาพ.....
60. ท่านช่วยให้ผู้ป่วยเข้าใจและยอมรับสภาพ ความเจ็บป่วยของตนเอง.....
61. ท่านมีความสามารถจูงใจให้ผู้ป่วยยอมรับ และร่วมมือในการรักษาพยาบาล.....

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
62. ท่านมีการปรับเปลี่ยนการพยาบาลตาม สภาวะของโรคและปัญหาของผู้ป่วยและ ครอบครัว.....
63. ท่านใช้ศิลปะในการปฏิบัติพยาบาล ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้.....
64. ท่านมีความสามารถในการให้คำแนะนำ ผู้ป่วยและครอบครัวในการฟื้นฟูความสามารถ
65. ท่านมีความสามารถในการกระตุ้นให้ ผู้ป่วยช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน.....
66. ท่านรักษามาตรฐานของการพยาบาล อย่างเคร่งครัด.....

ภาคผนวก ฉ
คำอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ

เรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ

1. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.961
2. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) ของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ ด้านความรู้ความสามารถ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1.	1.387	11.	5.442
2.	1.628	12.	4.687
3.	1.682	13.	4.482
4.	4.324	14.	5.256
5.	4.978	15.	4.627
6.	3.748	16.	2.545
7.	2.326	17.	2.645
8.	1.775	18.	4.838
9.	2.189	19.	4.914
10.	7.000	20.	5.013

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล
กองทัพเรือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
21.	4.259	31.	4.985
22.	4.548	32.	3.762
23.	3.632	33.	3.614
24.	5.419	34.	3.614
25.	3.614	35.	4.362
26.	5.262	36.	3.604
27.	3.935	37.	2.628
28.	3.680	38.	1.881
29.	3.335	39.	2.126
30.	3.340	40.	1.028

ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายชื่อของแบบสอบถามคุณลักษณะของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล
กองทัพเรือ ด้านทักษะการปฏิบัติการพยาบาล

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
41.	3.137	54.	4.162
42.	4.387	55.	4.947
43.	5.241	56.	4.293
44.	4.475	57.	4.737
45.	4.672	58.	6.226
46.	6.333	59.	5.851
47.	3.482	60.	4.139
48.	3.165	61.	4.072
49.	4.139	62.	5.563
50.	5.134	63.	5.997
51.	3.938	64.	2.913
52.	4.838	65.	4.650
53.	4.107	66.	3.362

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล นางสาวพิชญ์นรี พิทักษ์อวกาศ
 วันเดือนปีเกิด 9 ธันวาคม 2529
 สถานที่เกิด กรุงเทพฯ
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 72/74 ถนนตากสิน แขวงบुकคโกล เขตธนบุรี จังหวัด
 กรุงเทพมหานคร 10600
 ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน เจ้าหน้าที่โครงการฯ
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน สำนักงานโครงการสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ
 สยามบรมราชกุมารี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2551

เศรษฐศาสตรบัณฑิต

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พ.ศ. 2556

การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาวิชาการอุดมศึกษา

จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

